

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre ..... 28 korona.
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vezetők palotájában.
TELEFON-SZÁM: 37.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Résvény-
Társaság.
József főherceg-ut. 22. m.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Péntek, május 26.

Chiesa elfoglalása.

Budapest, május 25. (Hivatalos.)
A főhadiszállás jelenti:

Orosz hadszíntér:

Volhyniában portyázó különítményeink több helyen sikeresen ütöttek rajta az ellenségen. A helyzet változatlan.

Olasz hadszíntér:

A harci tevékenység a Doberdó szakaszon, Fritschnél és a Plöckennél élénkebb volt, mint az utóbbi napokban. Az ellenségnek ismételt támadásait Boutelesteinnél visszautasítottuk.

A Sagana völgyéből északra csapataink elfoglalták a Cuna-Cletét és egyes helyeken átkeltek a Hase patakon és bevonultak Strigenbe. (Strigno). A völgytől délre, a Kempel hegyen át előrenyomult csapat nagy terepnehézségek és az ellenség ellenállásának legyőzése után kelet és dél felé terjesztették ki. Cerne di Campoverdonek a csapatunk birtokában van, az elszorítottakat azonnal visszavetették. A Brand-völgyben (Valassa) csapataink birtokukba vették Calesét. A támadás területén utolag még tíz löveggel növekedett eddigi számkönyvünk.

Egyik tengeri repülőrajunk bombákat dobott a latisanai pályaudvarra és katonai telepekre.

Délkeleti hadszíntér:

Nincs nevezetesebb esemény. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Ujabb sikerek Verdunnél.

Berlin, május 25. (Hivatalos.)
A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A Handriai tengerparton német repülőgépek megtámadták az angol torpedó és őrhajókat. A Maastól nyugatra az ellenség 3 támadást intézett a tőle elfoglalt Cumieres falu ellen. Mind a három meghiúsult. A folyótól keletre tegnapi éjszaki sikereink kihasználásával erőseink tovább nyomultak előre és Donnemont-tól délnyugatra és délre ellen-

séges árkokat foglaltak el. A Handromont majoriéri dőre lekvő kőszanya ismét a miénk. A Caillette erdőben az ellenség egész napon át hirtelen támadta állásainkat. A franciák nagyon súlyos veszteségeken leltul nyolcvanötven embert vesztettek lövöldökben. Tízannógy gépfegyvert zsákmányoltunk. — Soupiet mellett, a Hariebois mellett egy-egy elleneséges ketledert leginarcuun le-
lőttünk.

Keleti hadszíntér:

Nincs újabb esemény.

Balkan hadszíntér:

Üstebet és Gevgelit ellenséges repülőek eredmény nélkül bombáztak.

Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Bari elleni repülő-támadás.

(Események a tengeren.)

Huszonegyedikén délután tengeri repülőjarmuveink egy rajta Bari-ban latható jó eredménnyel bombázták a pályaudvart, postaépületet, kazernyákat és a várat. Vnagosan feltűnhetők volt, hogy a kazernyon fellöbögő varos ünnepi örömet átlagosan megzavarta. Az utcák elmaradó tüzele teljesen betástatlan volt. Összes repülőjarmuveink szertelentül tértek vissza. A tengerészeti vezérkar kőnőke. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Aradiak háborus jutalma.

(Beosztogatás Vasarhelyi Janka Vörös Kereszt-elnökkel.)

Arad, május 25.

Ami a frontbeli katonának az arany, ezüst, vagy bronz érem, az a kőrszázad munkásnőjének a vörös kereszties érdemkereszt; a kivészatok hőse bajársai életének megmentését eredményező elszaniságáért néha aranymedáliont kap, méltányos tehát, hogy az önkéntes ápolónő, aki gyakran nagyuri kényelmét áldozza fel és gondos munkájával a kolera, vagy a tifusz gyilkos karjai közül ragadja ki a katonát, szintén megfellelő jutalomban részesüljön. Az Aradi Közlöny legutóbbi száma egész légióját közölte az aradi kitüntetetteknek. A vörös kereszt különböző jelvényeinek adományozása élénk beazéd tárgya. Azt találgatják, hogy a most megjelent lista mikor került fel a Vörös Kereszt központjára? És ígyben kérdést intéstünk Vasarhelyi Jankának, a Vörös Kereszt Egyesület aradi elnökehez, aki a következő kijelentést tette az Aradi Közlöny munkatársának:

— A Vörös Kereszt Egyesület aradi elnöksége nevében kijelenthetem, hogy az aradi elnökségnek semmi része nincs a most nyilvánosságra került kitüntetések előkészítésében. Ez a névsor nem lőtünk származik és nem is Rasch Ferenc tábornok utól került fel a Vörös Kereszt központi intézőségéhez. Ezt annál is inkább ki kell jelentenem, mert szerintem csak a kitüntettek nem a mai tényleges állapotot tükröztetik vissza. És azonban könnyen megérthető azok előtt, akik tudják, hogy a most megjelent listát még 1914. novemberében beidogált Urbán Iván báró akkori főkapán terjesztette fel és az 5 javaslati csapat az ottani tények alapján készült. Azóta természetesen változások történtek az aradi vöröskeresztiesek hatáskörében. Sokan, akik a háborus évek egy sorsbelővel fogtak hely és

ápolásba és általában a kőrszázad munkásba, azóta már teljesen eltűntek a nemes szereplés piedesztáljáról, míg ellenben mások, akik az 1914. év októberében, vagy novemberében kezdtek gyarapítani a mi létkes női hadosztályunkat, ma már önzetlen és öntelődöző működésük révén a legelső kőrszázadok és most ezüst érdemrendet kaptak, pedig őssintén mondhatom, hogy ők a lelkes németek kőrszázadnak. Megjegyzem, hogy én a kőrszázadok elkerülése céljából direkt felutastam a Vörös Kereszt központjához és arra kértem az intéző köröket: semmisítsék meg a másfél év előtt készült feltérjlesztést és fogadják el a néhány hónappal ezelőtt készített érdemlistát, mert az felel meg a mai állapotoknak. Hogy mégis a régi jegyzéket akceptálták odafent, azt tisztán iroda-technikai savaroknak tulajdonítom, mert hiszen ilyen nagy intézménynél a leggondosabb körütekintés mellett is előfordulnak ilyenek. Azt is figyelembe kell venni, hogy minden vármegyének meghatározott számú kitüntetés áll rendelkezésére és emiatt sok tekintetben csak kötött kézzel dolgozhatnak a javaslattevők. Ismételtén kijelentem, hogy minden igyekezetemmel törekedni fogok az ellentéteket kiegyenlíthetni. A háborus végén különben újabb kitüntetések történnek és remélem, hogy akkor alaposabb munkát tudunk végezni.

Azok számára, akik nem tudják, tájékoztatásul megemlítjük még, hogy a Vörös Kereszties kitüntetések a tényleges viszonyokat ismerő helyi vezetőségek és bizalmi tényezők jegyzékbe foglalása szokták feltérjlesztési a központnak és a legilletékesebb fórum minden alkalommal akceptálni szokta a helyi javaslatot.

Németország kiéheztetése: örült gondolat.

(Angol újságíró a várható német termésről. — Csak katonailag lehet legyőzni a központi hatalmakat.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 25.

Ellenségeink hosszú hónapok óta gyönyörűséggel foglalkoznak azzal a gondolattal, hogy a központi hatalmakat kiéheztesék. Anglia — amely ezt a szörny-gondolatot katonai tehetlensége türelmében kisméltó és portálja még ma is — ezért rendezte az egész blokádácsoport, semleges országok kereskedelme ellen irányuló támadásokat. És ha valaki azt a katonai eredménytelenséget látja, amellyel az entente valamennyi harotéren elfogadja a központi hatalmak által teremtett helyzetet, szinte kinálkozik az a feltételezés: hogy a négyeserővel nagy vezérkara csak tessék-lássék folytatja a háborút és épen csak ki akar tartani addig, amíg a kiéheztetés sikerül.

Hovatovább azonban a kiéheztetési gondolat szülőföldjén, Angliában is belátják, hogy ez a terv lehetetlen, kivihetetlen. Ezt a hangulatot, ezt a meggyezésést hirdeli a Daily Mail párizsi kiadásában Wile Frigyes Vilmos angol hírlapíró, aki béke idején a lap berlini levelezője volt.

— Atig mulik el nap anélkül — írja Wile érdekes cikkében, — hogy angol férfiak és nők, akik komolyan érdeklődnek a háború eseményei iránt, meg ne ostromolnának, hogy megnálják tőlük „a valóságot Németországról“.

— Igaz, hogy Berlinben ferradalom van az élelmiszerhiány miatt? — Csak nem éheznek a németek? — ez a két kérdés hangzik el leggyakrabban és, a kérdések hangjából megállapítottam, hogy az első kérdés feltéve szívesen hittelől Németország összeomlásáról és gazdasági romlás azelen alásáról. A másik kérdés feltéve viszont — miután hiszen személyes érdekelttségük a háborúban — szívesen látják a háború végnélküli elcsúszását.

A Németországról szóló valóságot tudakoló kérdésekre válaszként rendszeren így hangzik:

— Azok az angolok, akik abban a kellemes csalódásban ringatóznak, hogy az ellenség vereség és romlás előtt áll, tudatosan bolondok teszik magukat. Azok a brit remények, hogy a németek sorsa odahaza olyan rossz, amint csak lehet, még mindig nem jelentik a vereséget. A hűnéket a csatározás kell legyőzni, tengeri erőjüket el kell pusztítani, akkor a belső romlás már hamarosan elkövetkezik.

Ha a hadsereget és flottákat pusztán szóval meg lehetne semmisíteni, akkor a háborút már régen megnyertük volna — írja tovább az angol hírlapíró — annyi nyult és barkait véleményét mondtunk már a németek romlásáról. Az igazat azonban csak Lloyd George mondta meg, amikor úgy nyilatkozott, hogy Németországban félelmesebb erő a „burgonya szellem“ mint Hindenburg hadiművészele. Amint az angol municionszintér burgonyaszellemnek, nevezett, az a szüntelen munka és áldozatkészség, amellyel a németek ténylegesen kitartanak a legnehezebb viszonyok között is.

Az angolok többsége a német viszonyokról szóló hírekből azt kombinálja, hogy Németország az éhenhalás szélén tart. Az ilyen következtetés merőben alaptalan. Németország nem hal éhen. Az bizonyos, hogy szűkében

vannak az élelmiszereknek, de ennek a kitálalásához nem kell semmi tudomány s tudjuk, hogy mi az oka.

— És nem szenvednek ilyen körülmények közt a németek? — kérdezik tőlük ismerőseim.

Tenerőszetesen szenvednek! De kibírják, még csak a fogukat sem csikorgatják mellette. És ez a földélel!

— De meddig bírják ki a növényterméset? — szeretnék tudni angol honfitársaim.

Épen most élük a három kritikus hónapot, amely az új termés learatását megelőzi. És ha ezt kibírják — pedig kibírják — és ha a nyár kedvező időt hoz, akkor ózre olyan óriási termést halmozhat fel Németország, amint még soha. Bevetettek, beültettek minden elképzelhető területet, a városi parkokat, a köztegeteket, a kerteket, még az erdőnyekben is ehető növények szőlőnek. Nem szabad elfeledkezni arról sem, hogy ha Németország terméséről beszélünk, bele kell számítani a szövetséges Magyarország óriási szántóföldjeinek termését, továbbá a bolgár és török termést, nem is szólva arról, hogy Lengyelországban, Belgiumban, a francia föld egy részén, Szerbiában és Montenegróban is német katonai pontossággal a központi hatalmak részére szántottak, vetettek és tognak aratni is.

— Hát akkor hogyan győzhetjük le a németeket? — kérdezik a kiéheztetésben bírók.

Mire csak egy választ tudok — jelenti ki Wile — katonai és tengerészeti tulsulyunkat fizikai, mechanikai, expozív és stratégiai eszközökkel győzelemre kell vinni és ezen az uton ki kell szorítani őket jól szervezett és szabályozott otthoni várakból. Ez a győzelem egyetlen módja.

Es ezt a biztososságot el is hiszi mindenki; Wile Frigyes Vilmos mesternek. Csak az a kár, hogy a kitűnő angol adás marad annak megmagyarázásával: hogyan is lehet „fizikai, mechanikai expozív és stratégiai eszközökkel“ kifejezésre juttatni azt a „katonai és tengerészeti tulsulyt“, amelynek eddig egyik harotéren sem mutatkozott nyoma...

A hadikölcsön és a sajtó

(Telezky miniszter levele.)

sajtó tulsulyának telefonjelentése.

Budapest, május 25.

Telezky János pénzügyminiszter a negyedik hadikölcsön jegyzésének lezárta alkalmával már ma levelet írt Rakossy Jenőnek, a budapesti „Orton nők és hírlapírók köre“, Markus Miksa udvari tanácsosnak, a fővárosi újságírók egyesületé, Mihály Akosnak, a Pázmán sajtóegyesület és Szávay Gyulának, a vidéki hírlapírók országos szövetsége elnökeinek, amelyekben köszönetét fejezi ki a sajtó lelkes támogatásáért.

Már most kétségtelenül megállapítható — írja a miniszter — hogy a namszt a negyedik pénzügyi próbát fényesen állotta ki. A negyedik hadikölcsön az első és másodikat tulszárnyalóan méltókép sorakozik a harmadik hadikölcsön meglepő eredményéhez. Ez oly kiváló teljesítmény, amely minden várakozást felülmul és egykép bizonyítja ugy gazdasági

erőnk tenerbirását, mint a nemzet hazafias áldozatkészségét. A fényes eredmény tanubizonyossága annak a fegyvereink győzelmébe vetett rendületlen hitnek, amely a nemzet minden egyes tagját áthatja.

A sikerben ezuttal is kivette részét hazafias sajtónk, amely lelkes odaadással és nagy egyszerűséggel az első köst volt azok közt, akik a hadikölcsön érdekében társuloztak. A toli hivatott emberei lankadatlan buzgalommal, fáradsáttalan munkával, közgazdasági tudással és készséggel minden erejüket latba vetették, hogy a negyedik hadikölcsönt minél jelentősebb siker koronázza.

A miniszter végül kijelenti levele végén, hogy nagy örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy a magyar sajtónak eme nagyjelentősége és a nemzeti ügy érdekében kifejtett kiválóan értékes és becses közreműködéséért, továbbá a sajtó minden munkasának a határozott, önzetlen és lelkes támogatásáért köszönetet mondjon.

Megszünteti-e a háború a földberletet?

(Érdekes perek az aradi járásbíroság előtt.)

az aradi közlöny tudósítójától.

Arad, május 25.

Mint arról már az Aradi Közlöny megemlékezett, Tagányi Sándor dr. országgyűlési képviselő, mint a pankotai Salkovszky-féle uradalmak főberletője, 1000 pert tett alberti ellen tolyamatba hátralékos berősség megfizetése iránt. A perekben Tagányi Sándor dr.-t Molnar Oszkár dr. aradi ügyvéd, míg az alpereseket Pop Cs. István dr. ügyvéd, országgyűlési képviselő képviselte.

A perek mindegyikében Pop Cs. István dr. viszonzkeresetet tett, tolyamatba, s kérte a bíróságtól a jogviszony megszüntetnek kimondását, még pedig azon az alapon, hogy a háború oly gyökeres változásokat idézett elő a szocialmi viszonyokban, s tolyaknak es marhának, továbbá a tolyarozási eszközöknek a hadsereg részére történt rekvirálása oly viszonyokat teremtett, amelyek vis major képeznek, s mekkorítás tessék a meg öt évig fennálló bérleti viszonyoknak már az elmúlt gazdasági év végével számított megsemmisítését.

A rendkívüli érdekes és nagyjelentőségi perek egyikeben, amelyben Tagányi Mang Főre és társai áll szemben, s amely hat-ezer korona bérleti összeg körül iorgott, a kir. járásbíroság az alperesek viszonzkeresetének nyílt adást és a bérletet, annak dacára, hogy az még öt évig tartana, 1916. október elsejével megszüntette, Tagányi követelését, illetőleg pedig mellőzte a hátralékosbörősséget.

Felbbrás folytán tegnap a kir. törvényszék felbbrásai tanácsa foglalkozott az ügygel, s megváltoztatta az elsőbíroság ítéletét. A törvényszék ugyanis nem osztotta a járásbíroságnak azon nézetét, hogy a jogviszony megszüntetése iránt indított kereset előkérdés és soron kívül intézendő el, hanem arra utasította az első bíróságot, hogy mindenekelőtt a per érdemében hozzon határozatot.

Igy az ügy újabb elbirálás céljából kerül vissza a járásbírosághoz. Nemcsak a jogszpublikum, de a gazdák is nagy érdeklődéssel tekintenek a per kimenetelére elé, mert az aradi kir. törvényszék háborús praxisában ez az első eset, hogy hásonbérletők háborús vis major oimén kívánják a jogviszony megszüntetését s ha a bíróság a háborús vis major esetét megállapítaná, ez nagyban megváltoztatná, vagy legalább is feltorgatná az egész megye hásonbérleti viszonyait.

Legyen vége a háborúnak!

(Békevágy mindenütt. — A császár a kancellárnál.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 25.

Stockholm. Moszkvából jelentik: Vasárnap nagy drágaság-eílenes tüntetések voltak. Tízezer ember vonult végig az utcákon „Le a háborúval! Ehezünk!” kiáltással. A tüntetők több üzletet kitörtöztak. A rendőrség csak késő este tudta helyreállítani a rendet. A moszkvai főkapitány csillapító kiáltványt tett köze, amelyben többek között a következőket mondja: Szomorúsággal látom, hogy a moszkvaiak nem értik meg Oroszország komoly helyzetét. Altalanos elégedetlenség uralkodik, miután hiányoznak az élelmiszerek. Mindenki azt kiabálja „Legyen vége a háborúnak”. Ne telejtsetek el, hogy az összes neküldözések a hazaért történnek. Ahelyett, hogy kitombolatok magotokat, gondoljatok meg, hogy az éhínség is neküldözik.

Berlin. A Lokalanzeigernek jelentik Rosendaalból: Szombaton este Cachien Marcell ismert szocialista francia képviselő, aki bizalmas barátja a Briand kormány szocialista minisztereinek: Sembat-nak és Gay-nek, a szocialista pártklubban beszédet mondott, amelyben vedelmébe vette a szocialista minisztereket, akik többek véleménye szerint a Briand-kabinetben olyan kormányt támogatnak, amely elnyomja a sajtót és telentelegre karhóztatja a parlamentet.

— A Briand-kabinet — mondotta Cachien — Delcassé örökségét vette át, azét a Delcassé-et, aki kormányzása idején mindent elkövetett, hogy az entente államai között viszonyt szítson. Ezekben az időkben — tavaly ősszel — igen rosszul állt Franciaország. Ekkor jött Briand, aki kormányra lépésekor a szocialistákkal paktumot kötött arra vonatkozólag, hogy a kormány ellene lesz minden hódítási politikanak és elnyom minden reakciós mozgalmat. Eddig semmi ok nincs olyan gyanura, hogy Briand nem tartana be a paktumot.

— Briand-nal szemben — folytatta beszédét a szocialista képviselő — egyetlen áramlat van, a korai békekötés hívei. Barátaink és Sembat miniszter helyeslik ezt a mozgalmat, azonban azzal a megszorítással, hogy mielőtt a négyes-szövetség egyetemes győzelmét arat, a francia kormány, mint a béke elhatározott pártolója lép fel ép úgy, amint „most a háboru folytatásának kérielhetetlen támogatója. Erre Briand becsületszavát adta. Most különben egy kormányválság borzasztó helyzetet teremtené és el sem lehet gondolni, hogy venné át a kormányt és mit tudna tenni az utód? Briand nyilatkozatai a zimmerwaldisták csekély számú csoportja kivételével az egész pártot kielégítik. Mindenkit megnyugtathatnak, hogy a kormány nem fog-

ja elszalasztani a becsületes béke pillanatát.

Berlin. A Wolff ügynökség jelenti: Vilmos császár ma reggel a birodalmi kancellári palotában megálligatta Bethmann-Hollweg birodalmi kancellár egy óra hosszat tartó előterjesztését.

Berlin. A Lokalanzeiger jelentése szerint Gerard amerikai nagykövet beszélgetést folytatott Helfferich államtitkárral azon amerikai tervről, amelynek célja Lengyelországba élelmiszert szállítani. A nagykövet ez ügyben már ismeri az angol kormány állástoglalását.

Élve eltemette

a gyermekét.

(A hadiözvegy büne. — Apa teljelentése a leánya ellen. — Két kis láb a szántóföldön.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Arad, május 25.

Rémregénybe illik az a bűntett, amelyben ma kezdett eredményes nyomozást az aradi rendőrség. A gáji alkaptányaság vezetőjénél saját leánya ellen tett feljelentést egy apa, mert a leány — fiatal özvegyasszony — az éjszaka élve eltemette újszülött gyermekét.

Gájban a Szent Pál-dűlő 2. szám alatt Husséri Vilmos tanyáján lakik Mergler János földműves a családjával: feleségével és özvegy asszony leányával. A huszonhét éves asszony: Mergler Katalin a háboru alatt lett özvegyé. Férje mindjárt a mozgósítás első napjaiban bevonult és az első téli hadjárat idején a kárpáti harcokban hősi halált halt. A fiatal hadiözvegy, amikor a halálhír megjött, hazaköltözött szüleihez és azóta ott élt.

A múlt év nyarán a szemrevaló esinos özvegyasszony megismerkedett egy katonával, aki a gáji határban a Brandeisz-féle tanyán mezeti munkát végző had foglyokat őrző szakaszhoz beosztva teljesített szolgálatot. A katonas és a hadiözvegy egyre gyakrabban találkoztak és a viszony közöttük folyton barátságosabb lett.

Néhány hónap előtt az asszony assüleinek feltűnt, hogy a fiatal nő viselkedésében változás történt. A fürge asszony nehézkösen járt, gyakran rosszköltözött panaszkodott és testileg is elváltozott. Mergler Katalin azonban különféle magyarázatokkal elosziatta szülei gyanúját. Amikor hetekkel ezelőtt ismét sürűbben mutatkoztak a sajtáságos betegség tünetei, a szülők kívánságára orvoshoz ment az özvegy, de azután azzal tért vissza, hogy Magyar Sámuel dr., akibez küldték, csak muló bajt konstátált, nincs ok az aggodalomra.

Ma reggel félkötő tájban az öreg Merglerné rémes feltedezést tett. Amint lakásukról a Husséri-tanyáról kiment, a nemrég felszántott földön valami fehérlet pillantott meg. Kíváncsian közelebb ment és megriadva látta, hogy a tegnapi esti záportól ártzott, nedves földből két mezitelen lábacska látszik ki, két táncos, hideg gyermekláb. Merglerné ke-

zével félrekaparta a sáros földet és a vékony földréteg alól sárral bemooskolt holttest került elő, egy újszülött fiúgyerek hullája. Az asszony önkéntelenül a leánya különös betegségére gondolt és gyanújának engedve a csecsemőhotttesttel hasafutott és kérdőre vonta leányát.

— Te Katalin, nem a tied ez a gyermek? — kérdezte az ágyban fekvő leányt.

A beteg asszony az első szóra beismerie anyja előtt az igazat:

— Igen anyám, ma éjjel született, de féltam, hogy apám agyonver, ha megtudja és ezért kivittem a mesőre.

Mergler azonban most még kevésbé volt hajlandó megbocsátani, hanem amikor a dologról értesült, magához vette a kis holttestet és bement a gáji kapitányaságra, ahol a beteg Rámer kapitány helyettesének, Moldován Odón rendőrhadnagyának mindent elmondott.

— Aki ilyen nagy bünt követt el, nem maradhat büntetlenül — mondotta az apa. — Kérem, tessék megindítani az eljárást a leányom ellen.

Moldován rendőrhadnagy nyomban kiment a Husséri-tanyára és a lázas-betegben ágyban fekvő gyilkos anyát kihallgatta. Mergler Katalin mindent bevallott.

— Gyermekem apja az a katonas — mondotta — akivel a Brandeisz-tanyán ismerkedtem meg. Szüleim előtt, ameddig lehetett, titkoltam a dolgot, mert éreztem, hogy mindenki nagy szegénynek tartja, hogy gyermekem legyen nekem, a háboruban elesett katonas özvegyének. Mennél közelebb jött az a nap, amelyen a gyermeknek meg kellett születnie, annál jobban nőtt a félelmem. Különösen apámtól féltam, aki szigorú ember és sokat ad a jó erkölcsre. Szerdán egész nap rosszul éreztem magamat. Éjjel még jobban fokozódtak fájdalmaim és a gyötrelmetől félig eszméletlenül kitérőlyogtam a házból. Nem tudom, mekkora utat tettem és milyen irányban; a koromsötét éjszakában, a kevéssel előbb megszűnt záportól felázott, vizes földön nem láttam egy lépésnyire sem. Végre, amikor már nem tudtam tovább menni, lábamon állni, összerogytam. Így született meg a gyermek, akit azonnal a puha földbe tettem és két kezemmel beborítottam sáros rögökkel. A fájdalomtól nem tudtam azzal törődni és a sötétben nem is láttam, hogy jól van-e eltődelve. Lassan visszavánszorogtam házuhoz, ahová époly észrevétel nélkül bejutottam, mint a hogy kisurrantam.

A rendőrtiszt kérdéseire beismerie még a különös asszony, hogy a csecsemő élt, amikor megszületett, mert halkan nyöszörgött, mialatt jól-rosszul a földbe temette. Moldován rendőrhadnagy jegyzőkönyvbe foglalta az asszony vallomását és a beteg Mergler Katalint addig, amíg állapota az elszállítását meg nem engedí, szülei házában hagyta őrizet alatt.

Gőzgép és motorkezelők felmentése.

A honvédelmi miniszter rendeletével a gőz és motorgépezők, valamint fűtők, felmentése szabályoztatott. Érdekelteknek, vagy azok hozzátartozóinak a felmentés, illetve szabadságolás körüli eljárásra vonatkozólag felvilágosításokat a polgármesteri hivatal nyújt. A város területére érkező, vagy ott tartózkodó felmentett eséplőgépészek és fűtők jegyzékbe vétel céljából a polgármesteri hivatalban kötelesek jelentkezni.

Viktor Emánuel katonáihoz.

Az olasz árulás évfordulója. — Olasz hivatalos az olasz kudarcokról.

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 25.

Róma. Viktor Emánuel király tegnap a főhadiszálláson a következő napiparancsot adta ki: Szárazföldi és tengerészeti katonák! Egy évvel ezelőtt lelkesedéssel, a haza hívását követve vonultatok hadba, hogy szövetségeseinkkel együtt ős ellenségünket nemzeti igényeink teljesítése végett legyőzzétek. Mindenféle nehézségek leküzdése után Olaszország eszményével szívetekben száz csatában harcoltatok és győztetek. A haza további fáradságokat és áldozatokat követel. Nem kételkedem, hogy ti újabb próbáit adjátok erőtöknek és kitartástoknak. Az orszag büszke a ti erényeitekre és hálás, benneteket új kemény feladatokban meleg részvétellel kísér. Imádkozom, hogy továbbra is, a jövő harcokban szerencse kíséren benneteket és biztosítalak, hogy folytonosan reátok gondolok és állandó halám kísér benneteket.

Lugano. Az olasz lapok hosszú cikkeket közölnek azokról az ünnepélyes tüntetésekről, amelyeket a háború évfordulója alkalmával rendeztek. Rómában olyan hosszú volt a tüntető felvonulás, hogy három óráig kellett várni, míg a menet a Piazza del Popolótól a Capitoliumig érkezett. Ott Coronna polgármester beszédet tartott, amelyben dicsőítette a négyes-ötös szövetség harciát a szabadságért és kulturáért. Ezután egy reformszociálista képviselő szólalt fel. Milanóban az összes gyárakban dolgoztak a munkások és csak este a főtéren tartott egy gimnáziumi tanár beszédet.

Lugano. A francia hadvezetőség mintajára az olasz is a hivatalos je-

lentésekhez egy népszerű pótlást tűz, amelyet az Agenzia Stefani útján közöl a nyilvánossággal. A tegnapi pótlás Oroszország emlékezetébe idezi azokat a szövegeket, amelyeket Olaszország a múlt nyáron tett Oroszországnak, mikor a legveszélyesebb helyzetben volt az orosz hadsereg. A *Corriere della Sera*ban ugyanígy nyilatkozik Porro képviselő, aki kijelenti, hogy nem volt alkalmasabb terrenum, hogy Oroszország szolidaritását bebizonyítsa, mint most.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az olasz hivatalos jelentése a következő: A Lagarina völgyben az ellenség tegnap délután az Etsch mindkét partján az egész fronton heves tüzelést indított. Egy ellenséges oszlopot, amely Lisanából Marob irányába előrenyomulni igyekezett, ágyutüzelésünk megállította. Este a Valarsa mentén csapataink megállítottak egy támadást, amely a Monte di Mezzo ellen irányult. A Terragnolo és Astico völgy között a szokásos tüzérségi tüzelés. A Felső Posina és az Astico medence rendben történő kiürítése befejeződött. A csapatok megerősítik állásaikat az Aisere védelmi vonalon. Azokat az ágyukat, amelyeket nem lehetett elszállítani, elpusztítottuk. Az Astico és Brenta között az ellenség tegnap Valdasséától keletre lévő állásainkra heves nyomást kezdett gyakorolni. A Sugana völgyben csapataink megkezdették a visszavonulást a védelmi vonalra, amely tegnap is lassan folytatódott. Carniában heves tüzérségi párbaj. Más fronton nem volt nevezetesebb esemény. Ellenkezes repülőek bombákat dobtak a Stazione per la Carniára. A támadásnak több emberélet esett áldozatul és némi kár is volt.

Lemondott

a görög kormány.

— Görög alattvaló rem mehet Oroszországba. — Leikesevés az entente ellen. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 25.

Köln. A *Kölnische Volkszeitung* jelenti Athénből: Az Athenais című lap megerősíti azt a hírt, hogy Szkuludisz minisztereinek a múlt pénteken kabinetjével együtt lemondott. A kormány már csak a folyó ügyeket fogja elintézni. Az új kabinet kinevezését a hét végével várják.

Bukarest. A galaci és brailai görög konzulatusok nem láttamozzák az Oroszországba utazni szándékozó görög alattvalók utleveit. A konzulatusok azt a tevénytárgyat adják, hogy a bukaresti görög követ utasította őket, hogy ne láttamozzák görög alattvalók Oroszországba szülő utleveit.

Atnen. Szalonikiból jelentik: A harctérrel határos görög lakosság pánikszerezen menekül azokról a helyekről, amelyekhez a francia csapatok közelednek. Dervieni, Ramna, Osoastie és Vertiki községeket teljesen elhagyta a

lakosság, amely még vagyonát sem vitte magával. A görög kormány hiába igyekszik megnyugtanni a lakosságot. A menekültek között nagy a nyomoruság. A Vardar vidékén a franciák által elküldött áradás hat milliónál több kárt okozott. Az árvíz több falut teljesen lerombolt. A víz magassága némely helyen kéthárom méter. Itt az a meggyőződés uralkodik, hogy a Vardar gátjainak elvágása teljesen megokolatlan és emiatt rendkívül nagy az elkészevés a franciák iránt.

Szófia. A bolgár vezérkar a macedóniai hadszíntéri helyzetről a következőket jelenti:

— Imzár két hónapja, hogy az angol és francia csapatok a szalonikii körülsáncolt táborokból kezdtek előre jönni és határunkhoz közeledni. Az angolok és franciák főhaderejüket a Vardar-völgyben osztották szét és szárnyaik keleten Dovotepén és a Struma-völgyig, nyugaton pedig Subocsko és Vodena vidékén át Lerinéig (Florináig) terjednek.

Az ujonnan szervezett szerb hadsereg egy része már Szalonikiben partra szállott. Mintegy hónapja majdnem naponként folyik a tüzérségi harc Doiran-Gevgheli fronton, de az angolok és franciák eddig senki sem lépték át a határt.

Tegnapelőtt egy francia felderítő osztagot Gornj-Garbal faluban csapataink tűz alá vettek. A lovasok lovaikat visszauagyva falának eredtek és ezeket a lovakat kalodáink szakmányolták.

Görgey Arthur temetése.

(Gyászszertartás a Nemzeti Múzeumban.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 25.

Görgey Arthurt megillető pompával temették el ma délután a főváros közönségének hatalmas részvétele mellett. A gyászpompá, amelyvel az utolsó utra kísérték a koporsót, hatalmas megragadó képpé összpontosult a Nemzeti Múzeum előtt.

A ravatal körül, mely a fekete posztóval bevont hatalmas előcsarnokban volt leállítva, megjelentek a főváros összes előkelőségei. A hatalmas temetés megrázó képe csak a Múzeum előtt bontakozott ki, imponáns nagyszírással.

Már délután két óra felé gyülekezett a gyászoló közönség a Múzeum előtt. Jóval ezelőtt sorakozott fel a rendőrség, a Múzeum körüln szorra vonultak fel a kocsik, autómobilok, melyek a résztvevő előkelőségeket hozták. A Múzeum egész környékén egy tömegben szorongott a nagy közönség. A kormány tagjai között Hazay Samu báró honvédelmi miniszter lovassági tábornoki egyenruhában jelent meg.

A koporsót az egyetemi tanárok, rokonok és a barátok vették körül. Megjelent a ravatalnál egy hetven éven felüli hatalmas termetű kapitány, akinek markáns arcu megdöbbentően hasonlítottas elhunyt diktátoréhoz. Görgey Gyula volt, a nevezetes Görgey-nemzetség utolsó férfi sarja. A vezér koporsója körül tizenkét agg honvéd ült. A csarnok baloldalán foglaltak helyet a rokonok: özvegy Görgey Istvánné, özvegy Sántha Kálmánné, Návay Lenke, Latinovich Frigyes és felesége, Latinovich Endre dr., Latinovich Ivor. A koporsó jobboldalán ülték a honvédménház tagjai, míg mögöttük álltak Tissa István gróf miniszterelnök, Jankovich Béla, Gillányi Imre, Hazay Samu báró, Hideghóthy Imre miniszterek, Klebelsberg Kunó gróf, Vadász Lipót, Bartóky József, Riedl Gyula, Lerch Vilmos, Varga Gyula, Illosvay és Ottlik Iván államtitkárok, Fürstenberg Stanheim Egon gróf német követ, Weiss Manfréd, Beóthy Zsolt, Marozali Henrik, báró Korányi Sándor dr., báró Hercezl Manó dr., Liebermann Leó dr., Szász Schwarz Gusztáv egyetemi tanárok, Láng Lajos báró főrendiházi tag, Széchenyi Béla gróf, Bárczy főpolgármester, Szász Károly képviselőházi alelnök, Simonsich Elemér, Bánffy Miklós gróf, Barzeviczy Albert, Szinyey Merae Pál, Giesswein Sandor dr., Herceg Ferenc és még igen sokan.

A gyászszertartás megkezdésekor az operaház énekkara „Krisztus és én életem” című gyászdalt énekelte el. Utána Raffay Sándor református lelkész megható bucsubeszédet tartott. Beszédében Görgey tábornok megpróbáltatásokkal teli életét vázolta. Utána Kosma Andor országgyűlési képviselő bucsuztatta a nagy halottat emelkedett hangon. Ezután a koporsót gyászkozsira tették és megindult az imponáns gyászmenet a Mehmed szultán-uton a Kerespesi temető felé. A közönség a menetet mindenütt nagy részvétellel fogadta. A szónok Beóthy Zsolt mondott bucsuztatást.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuról érkező hír-lap. Az „ARADI KOZLONY”-t a táborba minden aradi katona olvassa.

Török-román gazdasági megegyezés

(Orosz elkeseredés Románia ellen. — A négyesszövetség gazdasági háboruja a Balkánon.)

Távirati tudósítás.

Bukarest, május 25.

A román központi behozatali bizottság tagjai, akik ezidő szerint Konstantinápolyban tartózkodnak, a török kormánnyal kivben egyezségekre léptek a két ország közti ácsere dolgában.

A további tárgyalások már közvetlenül a két kormány között fognak lefeleyni.

Bukarest. A Románia és Oroszország között feszült viszonyra igen jellemzőek Bunescu E. román mérnöknek a russzotil „Universul”-ban megjelent sorai. Bunescu az elmúlt napokban bevásárlások céljából Oroszországban tartózkodott, ahonnan azonban üres kezekkel tért vissza Romániába.

Utjáról ezeket írja:

— Néhány nappal a román bevásárló bizottság megérkezése után Szentpétervárra, nyilvánosságra jutott a német-román kereskedelmi megegyezés. Valóságos vihar támadt a nyomán. Az orosz sajtó hevesen támadta Romániát, bennünket és Szaszanov külügyminisztert, akit erőltetlenséggel vádolt meg Romániával szemben. A sajtó követelte az orosz-román határ teljes lezárását és minden összeköttetés megszakítását Romániával.

Heves kifakadások hangzottak el az Oroszországban tartózkodó román bizottság ellen is, nemkülönben a román kormányt pártoskodással vádolták meg Németország javára. Különösen éles támadásban volt azonban részük a Romániában garmadában élő, ugynevezett orosz levelezőknek, mert ezek nem tudták, hogy mi készül Románia és Németország között! A cikkíró itt megjegyzi, hogy a Romániában élő ezen orosz újságírók azok, akik mindenről tájékoztatják az orosz kormányt.

Bukarest. A „Moldova” írja: A központi hatalmak és Románia között létrejött kereskedelmi megegyezés nagy ijedelmet keltett az entente országokban. Bukaresti képviselőik nyomban összeültek és kérdést intéztek a román kormányhoz aziránt, vajon a szóbantorgó kereskedelmi megegyezés mögött nincs-e valamilyes politikai megállapodás? Különösen nagy a konsternáció a hivatalos orosz körökben. Bizonyos orosz arucikkek kivételének megültása Romániába nem egyéb, mint — ténygetés a blokáddal.

Ez a felháborodott kapkodás a német-osztrak-magyar-román kereskedelmi megegyezés miatt kétségbevonhatatlan jele annak a levertségnek, amelyben a négyesszövetség van. Oda a bizalom és helyébe a gyengeség tudata lépett. Reszketnek a

gondolatokra, hogy új ellenségük is támadhat.

Bukarest. Tulezából jelentik a bukaresti lapoknak: Délbessarábiában az oroszok serényen dolgoznak új sztratégiai utak elkészítésén, amelyek mind a Dunáig vezetnek. Megbízható információk szerint az oroszok Besszarábiának csaknem valamennyi vasutját kettős vágányúvá alakítják át. Ezenkívül minden határontra műtákaat építenek, amelyeknek elkészítésén ezer es ezer polgár és katona dolgozik.

Délbessarábia összes kikötőit, amelyek nagyon elhanyagolt állapotban voltak, most modernül kiépítik. Szóval, az oroszok olyan előkészületeket tesznek, mintha támadástól tartanának Románia felől.

A fentiek következménye gyanánt szigorú határzár is van elrendelve. Az orosz tényezőök állandóan kémlelik a Dunát és bevilágítják a román partokat.

Huszártrombifás Tisza Imre gróf temetésén.

(Az ellitkott betegség.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 25.

A kis Tisza Imre gróf, habár csak néhány hétig volt honvédmuszár, a háborúnak mégis hősi halottja. Volt a temetésének egy momentuma (egy jelen volt közeli rokon beszélt el), szépséges és szivbemarkoló: nagy katonákat temethetnek csak el ilyen meghatóan.

Az ellenség, amelyik előtt a kis Tisza fiu hősiiesen v. selte magát, a betegsége volt. Tisza Imre esztendők óta betegeskedett, a tüdeje volt gyöngye és bármennyire erősködött már a háboru első napjaiban, családja haliani sem akart róla, hogy a beteg és állandóan lázas tiuska beálljon katonának. A utóbbi időben azonban feltűnő módon alábbhagyott a láza, sohasem panaszkodott gyengélkedéséről, és így a családnak nem lehetett ellenvetése, hogy az alig tizenhat éves kis gróf önként jelentkezék katonai szolgálatra.

A titok kiderült a temetés után: a kis gróf holmiai között egész csomó aspirin-dobozt találtak, dobozokat és tabusokat, valamennyit egészen üresen. Zsebpénzéből orvosságot vett magának a kis gróf, hogy eltüntesse betegsége nyomait és aziva vágyát teljesíthesse, huszár lehessen.

Egész gyermek volt még a huszár, hogy mennyire gyerek, azt semmi sem jellemzi jobban, minthogy halálos ágyán, lábában ezt mondta környezetének:

— A legszebb a katonánál — a temetés. Ott trombitálnak is. Istenem, ha az én temetésemen is trombitálnának.

Imre gróf szivettépően naiv, megható kívánsága teljesedett. Temetésére Nagyváradról kiküldettek egy honvédmuszár trombitást, aki a pap imá, a előtt elfojta az Imához! szólamát, s amikor a temetési ceremóniának vége volt, fölhangzott a legmelankolikusabb melodia: a Takarodó. Ezzel az egyszeri, de könyökig megható katonai parádéval temették el a hadsereg legifiatalabb huszáriját.

Megbizta a város a gázgyári szakértőket.

(A rendkívüli közgyűlés határozata.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 25.

Arad város törvényhatósági bizottsága ma délután Kintzig János főispán elnöklésével tartott ülésén Lóos Rezső helyettes polgármester bejelentette, hogy Varjassy Lajos polgármester a törvényhatóság megbízásából megegyezett Ripka Ferenc dr. és Bernauer Izidor fővárosi gázgyári igazgatókkal a szakértői díjakat illetőleg és a tanács keri, hogy az Aradi Közlönyben közöletesen ismertetett feltételeket a közgyűlés fogadja el. A szakértők 12 ezer korona tiszteletdíját és az egyéb költségeket a város a parkalaptól veszi kölcsön, amelyet vagy a szerződés meghosszabbítása esetén a városnak jutó részesedésből, vagy megváltás esetén a felveendő kölcsönből tizes vissza.

A közgyűlés határozatának kimondása előtt Fényes Dezső azt kérdezte Jégassy Károly főügyésztől, vajon a gázgyár szerződése kötelezi-e a társulatot arra, hogy a szakértőknek üzleti könyveit megmutassa. Mert, ha nem, akkor helyesebbnek tartaná előbb felszólítani a társulatot a betekintés megengedésére, nehogy a szakértőknek kifizesse a város a honoráriumot és azok nem mehetnek be a gázgyárba és nem nézhetik meg a könyveket.

A főügyész azt válaszolta, hogy a tanács is foglalkozott ezzel a kérdéssel, de csak akkor tesz majd javaslatot, ha a gázgyár a felszólításra feleletet adott.

A polgármester azt jelentette be a közgyűlésnek, hogy a gázgyár megbizottja már felkereste a szakértőket és kijeientette, előtűk, hogy az üzleti könyvek rendelkezésükre állanak. Fényes újabb felszólításában mégis egy heti haladékot javasolt a tiszteletdíj megállapítására, mert ennyi idő alatt megérkezik a gázgyár válasza. Ezzel szemben Málék Lajos dr. arra mutatott rá, hogy mindkét fél érdeke a kérdés sima és gyors elintézése és nem hihető, hogy a gázgyár ma ne lenne azon a méltányos állásponton, amelyet beadványaiban többször hangoztatott.

A közgyűlés végül a főispán álláspontját tette magáévá, aki azt kérte, hogy mellőzzék Fényes indítványát, mert annak gyakorlati keresztülvitele azt jelentené, hogy az esetre, ha a gázgyár nem engedné át könyveit, akkor a város lemond a szakértők meghallgatásáról. Nem es volt a törvényhatóság intenciója, mikor a szakértők kiküldetését elhatározta és akár enged a gázgyár a felhívásnak, akár nem, a szakértők a maguk véleményét el fogják mondani azokról a kérdésekről, amelyeket a közgyűlés eléjük terjesztett.

A közgyűlés ezután elfogadta a tanács javaslatát.

Tábori előfizetőink és olvasóink b. figyelmébe.

Miután tábori postai hivatalyon az irásbeli közlemény nincs megengedve, arra kérjük azokat, akik a táborból pénzt küldenek, hogy egyidejűleg katonai levelező-lapon jelezzék, hogy az összeget milyen célból küldik.

Hadipart szerveznek a „Kriegsministerium“-ban.

(Körlevél a kereskedelmi és ipari cégekhez. — A monarchia iparának és kereskedelmének díoséréte.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 25.

A Bécsben székelő os. és kir. hadügyminis-
terium nagy fontosságú tervéről tájékoz-
tatnak azok a körlevelek, amely (az idők jele)
német és magyar nyelven, ma érkeztek meg
az aradi nagyobb kereskedelmi és ipari cé-
gekhez. A körlevél szerint a hadügyminis-
terium hatodik ügyosztályában ugynevezett hadi
ipart szerveznek, amelyhez a monarchia ös-
szes nagyobb cégeinek teljes közreműködését
kéri. A hadügyminis-ter pontosan tudni
akarja, hogy a háboru előtt egyes cégek
mennyi nyersanyag és gyártmány rólott ren-
delkeztek s ebből mennyit szállítottak a had-
seregnek, közvetve és közvetlenül. A körlevél-
hez kérdőíveket is csatolt a minis-terium és
azoknak kitöltésére, illetve beküldésére július
20-ig adott haladékot. A monarchia iparára és
kereskedelmére fontossággal bíró körlevél több
részei a következők:

A hadügyminis-terium a fegyveres erőnek
a háboru tartama alatt ipari gyártmányokkal
való ellátása céljából végzett összes munkála-
tokat rendszeres formába szándékozik össze-
foglalni. Az osztrák-magyar monarchia köz-
gazdasága a háboru kitörésekor ellenségektől
körülvéve és majdnem az egész külföldtől el-
zárva az előtt a nagy és súlyos feladat előtt
állott, hogy saját erejéből — a földrajzi és po-
litikai helyzetből folyó akadályok ellenére — a
hadvezetőség hirtelen felszökent és sokszo-
rosan megnövekedett követelményeinek gyor-
san és oly tökéletes módon tegyen eleget,
hogy fegyveres erőnk a számbelileg és segé-
források tekintetében sokkal erősebb ellensé-
günkkel jól felszerelve szembe tudjon szállni.
Jogosult büszkeséggel állapíthatjuk meg, hogy
hazai gazdaságunk fényesen oldotta meg
azt a hatalmas feladatot, mely elé a háboru
állította és mindent ipari és kereskedelmi kö-
reink kiváló alkalmazkodó képességének és
hazatias szellemének köszönhetjük, mely kö-
rök mélyebbrelható állami kényszerintézkedések
alkalmazása nélkül, a háboru szükségleteinek
és ebből kifolyólag a rájuk háruló kötele-
ségek teljes méltánylásával és helyes feltogá-
sával — minden téren komoly akarattal és
nagy buzgalommal támogatták a hadvezetősé-
get hadseregünk és hadiflottánk harcokésztségre
irányuló gondoskodásában.

As iparnak és kereskedelemnek az imént
vározt és a hadsereg szükségleteinek előállítá-
sára, valamint a háboru végigküzdsége szem-
pontjából rendkívül értékes és kiváló közre-
működését a hadügyminis-terium megörökíteni
kivánja. Es az alapgondolata a szóbanforgó
adatgyűjtésnek. A felolgozásra kerülő anya-
got röviden a következőkben ismertetjük:
Mindenekelőtt a lehetőség szerint megállapít-
tandó lesz, hogy a beltöldei vállalatoknál mely
készletek voltak a különféle hadiszükségleti
cikkekből a háboru kitörésekor raktáron, me-
lyeket a hadigazgatás rögtön igénybe vehet-
tett; továbbá, hogy gazdaságunk mennyi-
ben birt már békében bizonyos előberendezé-
sekkel, melyek az ipari termelésnek hadi cé-
lokra való könnyű átalakítását lehetővé tet-
ték, a mely ipari keret a gazdasági mozgái-
tásnak ugyancsólán kiinduló pontját képezte.
Az alkotandó mű tökéletességéhez szükséges,
hogy a kereskedelemnek közvetítő és szervező

szerepét, valamint a háborunak az ipari és
munkásviszonyokra való visszahatását, végül
más kérdések egész sorozatát is a tárgyalásba
bevonjuk. Es uton remél a hadügyminis-terium
a jövőre nézve gyakorlati támpontokat
nyerni, pl. arra vonatkozólag, hogy mennyi-
ben lesz ajánlatos már békében bizonyos in-
tézkedéseket tenni az iránt, hogy némely vo-
natkozásban a külföldtől függetlenebbek és
egyáltalán gazdaságilag jobban teljesültek
legyünk.

A jelszótól elérésére felkérjük a t. Ol-
met, miszerint a külön ivbe foglalt előzetes
kérdésekre azonnal televel a szállításban részt
vevő ugynevezett közvetett szállítók címét a
hadügyminis-teriumnak tudomására juttatni
sziveskedjék.

Ha valamelyik cégnek a monarchia mind-
két államában van ipartelep, amelyekből
hadiszükségleti szállítások szoktak eszközöl-
tetni, ugy ezen cégek sziveskedjenek az Ausz-
triából és Magyarországból eredő szállításokat
teljesen széjjel választva külön-külön kimu-
tatni. E célból kérjük az ilyen cégek, hogy a
másik állam területén fekvő ipartelepük ré-
szére is küldessék kérdőív, ha csak ez meg-
nem történt volna már.

A hadügyminis-terium a jelen esetben is
teljes bizalommal tekint a cégek kipróbált, ér-
tékes közreműködésére elé annál is inkább, mert
a hadicélokra való ipari termelés teljesítő ké-
peségét feltüntető összetoglató kimutatás az
osztrák-magyar monarchia iparának és keres-
kedelmének megtisztelő, maradandó emléke-
jelét fogja képezni.

A hadügyminis-terium végül hangsúlyozni
kivánja, hogy az adatgyűjtéssel egyedül csak
a fentebb körülírt célt kívánja szolgálni és
hogy az adatok felhasználása államjövédéki
célokra szor és feltétlenül ki van zárva. A
cégek közleményei szigoruan bizalmasan fog-
nak kezeltetni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Haláskeringő. (Der Sterberwalzer) az
zsidót keitő 4 telvonásos katonai dráma va-
sárnap kerül bemutatásra az Erzsébet-mozgó-
színházban. Már maga elég garancia a kép
kitűnő sikerére az, hogy a telvételt a világhírű
bécsi Wiener Kunst-filmgyár készítette, a fő-
szerepet pedig Garó Anton játssa. — Legkö-
zelebb esztörtökön A rangyszedő, Ernste
Zacónival a főszerepben. 171

* Orosz leány- és gyermekkereskedők.
(Erdőcsaraj az Urániában.) Egy igen érdekes
és vonatkozása folytán aktuális képet muta-
tott be tegnap a színház. Egy erkölcsdrámá-
ról van szó, mely 8 évvel eselőtt megjelent
ugyan a filmpiacon, de amelynek igazi jelen-
tőségét csupán a mostani idők adták. Az
orosz néplélek és az orosz erkölcsöknek hű
tükrét kapjuk ebben a filmben, melyet a
leánykereskedelmén alapult országos liga ké-
szített és amely annak idején az egész világot
bejárta. Talán felesleges a maga részleteiben
a képnek meséjét elmondani, mert hiszen a
főszereplő tendenciában van, azt pedig fejte-
getni untató volna. Bűnös buja és megfertő-
zött világban játszik ez a kép és minden je-
lenete, minden pillanata a bűnnek és buja

ságnak festőzött levegőjét leheli ki. — „Hadi-
árva“, jótékonyági háborus történelmi dráma
legközelebb az Urániában kerül bemutatásra. 5

* A mi rezervistáink óriási sikere az
Apollóban. Ma, a második napon még na-
gyobb volt az érdeklődés az Apolló-színház
szenszációs háborus filmje iránt, mint tegnap,
a premierkor. Beláthatatlan tömeg hullámszott
az Apolló-színház bejáratai előtt s mind a két
pénziart valósággal ostrom alá vette a publi-
kum. Dacára az Apolló-színház hatalmas be-
fogadó képességének, nagyon sokan kimarad-
tak a ma esti előadásról. A fokozott érdeklő-
désnek az a magyarázata, hogy a lapok ked-
vező kritikáin kívül maga a premier közön-
sége csinált reklámot. Az emberek egymásnak
mondották el, hogy milyen hatalmas film „A
mi rezervistáink“, amelyben az idegtesztő át-
közlet a rohamok egész sorát látjuk magunk
előtt letolyni a maguk természetos realitásuk-
ban. A kép hatását mélyebbé teszi Ziehrer
gyönyörű muzsikája. A mi rezervistáink va-
sárnapig marad műsoron. 8

* A rezervista kadet. Lehár zenés hábo-
rus slágers legközelebb bemutatására kerül az
Erzsébet-mozgósínházban. 171

Hazafiatlansággal vádolt tanítónő.

(Interpelláció a városi iskolaszék ülésén.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 25.

Arad város iskolaszékének ma Varjassy
Lajos polgármester elnöklésével tartott ülésén
Múlek Lajos dr. alelnök szóvá tette, hogy a
város egyik tanítónőjét a lapok súlyos haza-
fiatlanság vádjával illették, amennyiben egy-
szer azt állították róla, hogy a lakásán szerb
internáltak társaságában mulatságot rendezett,
ahol ellenünk irányuló dalokat énekeltek, más
izben pedig azt írták róla, hogy felszólította
szerb testvéreit, ne adjanak fényt a hadse-
regnek.

— Ha igazak-e vádak — mondotta Mú-
lek dr. — akkor ez a tanítónő egy pillanatig
sem taníthatja a mi gyermekeinket, ha pedig
nem igazak, akkor elértéteit kell neki szo-
lgáltatni. Kérdi az elnököt, van-e tudomása
ezekről a vádakról és tett-e valami intéke-
dést, hogy azok alaposágáról, vagy alaptalan-
ságáról meggyőződjenek?

A kérdésekre az iskolaszék előadója, Ko-
vács Vince kulturtanácsos válaszolt, aki kije-
lentette, hogy az elnökség foglalkozott Ursits
Derinkáról megjelent közleményekkel.

— A tanítónő pedagógiai működéséről —
mondotta — magam győződtem meg iskolája
meglátogatása alkalmával és igazgatójának je-
lentéséből. Hazafias szempontból a tanítása
nem kifogásolható. Ami az elhangzott váda-
kat illeti, az elsőben a rendőrség nyomozott
és a nyomozás eredményéről jelentést tett a
királyi ügyészségnek és a polgármesternek,
aki átírt az ügyészséghez és kérte, hogy ha-
tározatról értesítse őt. Eddig még válasz nem
érkezett. A második vád tárgyában a rendőri
nyomozás még nincs befejezve.

A polgármester kijelentette, hogy ha bár-
melyike a vádaknak beigazolódik, akkor ő
azonnal eltöltja a tanítónőt a működéstől.

A válaszokat az interpelláló alelnök azzal
vette tudomásul, hogy bevárja a hatósági in-
tézkedéseket.

Velencéből menekülnek az olaszok.

(Olaszország legválságosabb perceit éli. — Diadalmas offenzívánk előrehaladása.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 25.

Zürich. Olaszországból érkező utasok elbeszélik, hogy Velencéből menekülnek a város gazdag polgárai. A Ferrara és Velence között közlekedő néhlány vonat mindig tele van velencei menekülőkkel. Az olaszok Vicenzától északkeletre kiűritették Bassano és Citadelle városokat.

A menekülő olasz lakosság.

Milanó. Az Italia jelenti, hogy Vicenzába több mint huszezer menekült érkezett, akik kénytelenek voltak az osztrák-magyar csapatok előnyomulása következtében kiűritett községeket elhagyni. Az Asiago-fennsík közelségéből mintegy tizenegyezer ember vonult vissza Vicenza, Noventa és az alább délre fekvő községekbe. A menekülők majdnem kizárólag asszonyok és gyermekek, mert az illető vidékek összes fértilakosságát besorozták az alpini csapatokba.

Rés az olasz védelmi állásokban.

London. A Times a következő milanói tudósítást közli: Az osztrák-magyar csapatok rest ütöttek azokon a védelmi állásokon, amelyeket az olaszok súlyos áldozatokkal szereztek meg. Az osztrák-magyar tüzéség óriási tüzelést kezdett a hegyi állások ellen, ott, ahol azok a leggyengébbek. **Olaszország legválságosabb perceit éli.** A világháború legveresebb pillanatai voltak azok, amikor az osztrák-magyar csapatok a Zugna Tortát elfoglalták. Itt nagy támadást intéztek az olasz állások ellen. Az ellenség bombái előbb feltörték az olaszok lövészarkait, azután a gyalogság indult ellenállhatatlan erővel rohamra. A több órán át tartó tüzerégi tüzeléstől elkabított alpinik lépesről-lépesre védelmezték mely hóban az állásokat. A támadók nagy erővel, hatalmas verével törték előre. Az alpiniek nem kaphattak segítséget, miután a front többi részén is támadtak az osztrák-magyarok. Az alpiniek, akik közül csak igen kevesen maradtak a harc után életben, tolyton újra és újra előretörték mindaddig, amíg a toerő Soglio d'Aspioba nem vonulhatott vissza. Ezt az állást aztán tíz órán át szorító tere mindentéle kaliberu gránátokkal az ellenség.

Eimaradt dinom-dánom.

Gienf. A párisi és londoni olasz konzulátusok épüetei a hadüzenet gytorauiojanak napján zaszidódszt ütöttek ugyan, de Tittovi párisi olasz nagykövetnek előre hrdetett nagy fogadása alitóság Tittovi indiszpozíciója következtében emaradt.

Az olasz kormány támadásunkról.

Luganó. Az olasz kormány, hogy az osztrák-magyar sikerek által fölízgatott lakosságot megnyugtassa, hivatalos kommunikét adott ki, a melyben a többi között azt állítja, hogy Ausztria-Magyarország az utóbbi hónapokban az olasz fronton levő haderejét telemesen megerosította. Azonkívül nagyszámu útegeket gyűjtött össze az olasz fronton. Olaszország most osztozik Franciaországgal abban a dicsőségben, hogy föltartóztassa — ha képes rá — azt a hatalmas nyomást, amellyel a központi hatalmak meg akarják akadályozni az entente egységes offenzíváját.

Újabb előnyomulásunk.

Budapest. Az elmúlt huszonnég órában ismét jelentékenyen előrehaladt déltiroi offenzívánk.

Az osztrák-magyar csapatok a Suganavölgytől északra megszállták az átlag 1500—1800 méter magas hegyeket a Monte Solubiótól a Ceggio torkolatáig s ennek következtében az olaszok védővonala, amely Borgen (Borgo) kiűritése után a Monte Civaron-tól északkeleti irányban halad, veszedelembé jutott.

A Monte Verena-erőd esete után Campolongo (1710 méter) páncélos erőd volt a leg-hatalmasabb akadály annak, hogy az Arsiero és Asiago közt levő erődvonalaos közeledhünk. Tegnap azonban csapataink elfoglalták a páncélos erődöt, majd elkergették az olaszokat a határon emelkedő Kempei-hegyről, amely a Suganavölgytől délre van. Ennek a 2203 méter magas támaszpontnak birtokba vétele, a mely uralja az olasz állásokat, igen nagy jelentőségű a Sette Comuni erődítési vonala felé való előnyomulásunk szempontjából.

Senki sem hitte volna, hogy május 15-én kezdődött offenzívánk kilenc nap alatt meg birta tisztítani Trentinót és Déltiroit az ellenségtől és hogy támadásunk ilyen rövid idő alatt már olasz földre jusson. Az olaszok erődvonala, amely Arsiero—Asiago—Sette Comuni közt húzódik el, már tüzkörünkbe jutott és csapataink már a Val d'Assát fenyegetik.

Monfalcone — romhalmaz.

Bern. A Secolo értesülése szerint Monfalcone a legutóbbi napok harcában romhalmazzá változott. Az olasz katonák már csak a város füstölő romjait védelmezik.

Felfüggesztették

a pécsi orvosszövetséget.

— Orvosok az államhatalom ellen. —

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Pécs, május 25.

Az Országos Orvosszövetség hivatalos lapjának május 15-iki számában szószerinti szövegében jelent meg Sándor János belügyminiszternek 1914. október 29-án kelt 91.933 számú rendelete, amely az Országos Orvosszövetség pécsi fiókszövetségét, működését alapszabályszerű hatáskörének túllépése miatt felfüggeszti és elrendeli a fiókszövetség pénzügyi ügykezelésének, valamint egyéb működésének hatósági megvizsgálását. Ez a most kipattant két év előtti miniszteri rendelet kínos meglepetést keltett a pécsi orvosok körében. A szokatlan eset előzményei a következők:

A pécsi fiókszövetség egy új tagdíjfizetési módozatnak megállapítása ügyében 1913. szeptember 2-án közgyűlést tartott. A közgyűlésen Doktor Sándor dr. a bábaképző igazgatója elnököt és elnöki megnyitójában azt a gondolatot pendítette meg, hogy az orvosok szervezeti alapon szervezkedjenek és szírájk-alapot gyűjtsenek tetszésszerű hozzájárulásokból, hogy így önmaguknak adják meg a módot arra, hogy hatalmukat bármely kormányokkal szemben érvényesíthessék. A fiókszövetség működéséről készült évi jelentésben benne maradt ez a passzus. Így jutott a dolog a belügyminiszternek tudomására, aki lenyidézett rendeletében ekként indokolta a szövetség működésének felfüggesztését.

A fiókszövetség, egy új tagdíjfizetési módozatnak megállapítása ügyében 1913. szeptember 2-án tartott közgyűlésén azáltal, hogy az elnöki megnyitóban, valamint a tagdíjfizetési tervezetire nézve az elnök által előterjesztett s a közgyűlés által határozattá is emelt indítványának megokolásában foglaltakat ellenveés neküi megálligatta, sőt tudomásul is vette, részesevé lett az ezen megnyitóban és előterjesztésben az államhatalom, illetve a kormány ellen elhangzott nyilatkozatoknak, melyek a kormány ellenőrzési jogának és kötelezettségének kijátszását célzó titkos szervezkedésre hívják fel az orvosokat. A közgyűlés azt is elhatározta, hogy az új tagdíjasszonyai alapján összegyűlendő pénzalapnak a hatóság ellenőrzése alól való elvonása céljából a közgyűlés végén hozott határozat ne is foglaltassék jegyzőkönyvébe, minek következtében azt teljeseleg és hitelesnek nem lehet tekinteni.

Ennek az érdekes miniszteri leirainak kapcsán megindult az eljárás. Az idézett miniszteri leirat az 1914. végén érkezett le Nentivich Andor polgármesterhez, aki nyomban értesítette arról a pécsi rendőrséget. A rendőrség lefoglalta a pécsi fiókszövetség könyveit és pénzkészletét. Kiderült, hogy a tagok a tagsági díjon kívül fizették ezeket az alapszabályellenes díjakat tetszésük szerint s így mintegy 3000 korona gyűlt egybe. Doktor Sándor dr. elnök ezeket a bevételeket elkönyveltette, de amikor meglejtette, hogy a hatalom ráteneti arra a kezét, névre szóló hadiközlönykötvényeket vásárolt rajta. A papírvásárlás után fennmaradt pénzt a rendőrség vette át, amely ezzel a ténnyel befejezte a rendőrségi eljárást. Az ügynek azonban még lesz tolytatása, amelyről a polgármester úgy nyilatkozott, hogy „a vizsgálata a belügyminiszteri rendelet értelmében tolymatban van.” Nemcsak

AZ ARADI KOZLONY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	—	357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	—	151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	—	151
Nyomda	—	141

orvosi körökben, de Pecs városában is nagy érdeklődéssel tekintenek ennek a két év óta titokba tartott, most azonban kípattant furcsa vizsgálatainak a sorsa iránt.

H I R E K. LEGÜJABB.

Erkezett éjjel 1/3 órakor.

Luganó. Cadorna mai jelentéséről a *Courier della Sera* a következőket írja: Az ellenség fő erőssége főleg a felső vicenzai kerületbe irányulnak. A központi állásokba történő visszavonulási mozdulatokat célszerűségi szempontból a szárnyakon lévő állásoknak is követniük kell. A visszavonulási ütközésekben az a lényeges, hogy a front egységes és tömör maradjon és hogy a veszedelemes részek elkerülhetők legyenek. Cadorna jelentései szerint ezt a tömörséget és összefüggést megővték. Hogy a tartós visszavonulás fájdalmas áldozatok von maga után, különösen ágyúban, az természetes, de azért még is rendszeresen megy végbe. Ez idő szerint még mindig a harc kritikus fázisában vagyunk a néhány napra van szükség, hogy ismét képet alkothassunk magunknak a helyzetről.

Berlin. Beavatott helyről nyert közlés szerint ama francia jelentések, melyek arról szólnak, hogy a Douaumont erődöt a franciák visszafoglalták, elejétől végig koholmányok. Douaumont erőd és község kitarthatatlanul a németek kezében van, akik néhány nappal ezelőtt Haudriaumont köpányát is, amelyet a franciák átmenetileg megszálltak visszafoglaltak. A harcok különben a Maas keleti partján Douaumont falu és Douaumont erőd és Vaux mellett kedvezően haladnak előre.

Washington. A Reuter ügynökség jelenti: Az amerikai kormány tegnap az angol és francia nagykövetnek azonos jegyzéket nyújtott át amelyben megismétli tiltakozását a jogszzerű amerikai postának Anglia és Franciaország részéről történt befolyása és visszamaradása miatt.

Bordeaux. Miklós montenegrói király Dragovics montenegrói miniszterelnökhöz a következő levelet intézte:

Elnök ur! Annak elkerülésére, hogy tiam, Mirkó herceg bécsi tartózkodását, aki lapjelentések szerint, betegsége gyógyítása céljából időzik ott, helytelenül magyarázzák, szükségesnek tartom, hogy hatalmas szövetségeseink kormányainak nálunk megbízott képviselőik közvetítésével tudomására juttassam, hogy ezt az utazást elítélem és általában helytelenítik minden olyan eljárást, ami arra irányulna, hogy Montenegrot ellenségével szemben lekötélezzék. — Jelentse ki ezenkívül, hogy Mirkó hercegnek alkotmányunk értelmében rangja nincsen és semmiféle törvényes befolyást Montenegróban nem gyakorolhat. Ezentelül ugyancsak kijelentendőnek tartom, hogy a Montenegróban maradt miniszterek a kormány ujjaalakítása következtében nem tartoznak többé a kormányhoz, de nekik Montenegróból való távozásom előtt különben sem adtam olyan fel-

hatalmazást, amelyek az alkotmányban felsorolt kövelelményeknek megfelelőek. Ezek a miniszterek ma egyszerű tisztviselői drága hazánkunknak. — Isten és vitéz szövetségeseink segítségével drága hazánk számára elérkezik rövidesen az annyira remélt újjászületés ideje. Miklós.

Menyasszonyt vár a Neuman-palota.

(Geisei Guttmann László báró és családja Aradon.)

az Aradi Közlöny munkatársa.

Arad, május 25.

Ünnepi díszet öltött ma az aradi Neuman-palota, pálmák és délszaki növények sorakoznak egymás mellett a tágas kocsibejárónál és széles márványlépcsőkon, mosolygó piros, pompázó fehér rózsák ékeskednek a tejedelmi pompájú lakas minden szobájában: a dísz, a pompa, a pálmák és délszaki növények, a rózsák, illatozó virágok vendéget várnak, olyan vendéget, akit ott is akarnak marasztalni a nemesülde palotában, itt akarnak marasztalni Aradon... A pálmák, virágok menyasszonyt várnak...

Egy hónap előtt jegyezte el Bécsben végvári Neuman Károly báró, Neuman Dániel báró egyetlen fia, a világhíres Neuman cég egyik legfáradhatatlanabb munkában sona ki nem fáradó tagja geisei és beliscei Guttmann Edith baronessát, geisei és beliscei Guttmann László és neje leányát.

A menyasszonyt illetőleg nem sok felvilágosításra volt szükségük az aradiaknak, hisz a „geisei Guttmann” név a maga nemében ép oly híres és országshíres ismert, mint a végvári Neuman báróké.

Egy hónap előtt történt az eljegyzés s ma ünnepi díszet öltött a Neuman-palota, várva a menyasszonyt, aki eljön meglátogatni leendő apóáát és jövendő rokonait. Ma d. u. a temesvári vonattal már megérkezett erre az ünnepi alkalomra Aradra a vőlegény sógora és nővére Dániel Tibor báró, Torontálvarmegye és Varsó város főispánja és neje, született Neuman Margit báróné s az esti budapesti személyvonattal érkeztek meg Neuman Károly báró menyasszonyával, a leendő örömszültők, geisei és beliscei Guttmann László báró és a menyasszony nővére, Guttmann Erzsébet baroness, továbbá a vőlegény rokonsága köréből Dániel Ferenc és neje.

Mint a család köréből értesülünk, Neuman Károly báró és Guttmann Edith baroness esküvője rövid időn belül fog Bécsben végbemenni.

— **A gazdasági tanácskozások.** Budapestről jelenti tudósítónk: A magyar és osztrák kormány tagjai ma délután négy órakor a pénzügyminiszterium palotájában folytatták tanácskozásukat a gazdasági kérdésekről. A tanácskozásokba bevonták a pénzügyi államtitkárokat, illetőleg szakreferenseket is. A tanácskozás több mint négy óra hosszáig tartott s holnap folytatják. Az osztrák kormány tagjai előreláthatólag csak szombaton utaznak haza, Bécsbe. — Ma délelőtt a magyar kormány az itt tartózkodó osztrák miniszterek és kísérelők üszteleterére egy-dunai gőzösön dejeuner adott.

— Tisza István gróf részvétele. Megírtuk ma, hogy Tisza István gróf miniszterelnök megleghangú részvételeiben emlékezett meg az elhunyt Görgey Arthur tábornokról. A közleménybe azonban bosszantó nyomdahiiba csuszott. A levelet igen természetesen nem „Görgey Arthur özvegyének” intézte a miniszterelnök, hanem „Görgey Arthur öccsének özvegyének”, azonban a szedésnél az „öccsének” szó kimaradt a szövegből és a szerkesztés a mondat értelmét.

— **Kitüntetéit huszárok.** A király az ellenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásuk emmereséül Dlacny Ferenc 3. huszárezredbeli zászlóst az első osztályú ezüst vitézségi éremmel és Lechert István tizedesnek, Kovács Károly, Belin Radivoj, Komives István, Varga István, Hódor Péter, Kellemen Imre, Csányi Antal, Grozó Mihály, Szumocsa György, Paulits Bálint, Sandru György és Kiss János huszároknak, Schulde János, és Kassai Márton járőrvezetőknek, Mitrics Demeter tizedesnek, Berta István, Opika József, Huseka Ferenc, Dipoid Antal, Szerei György, Hess Károly, Baumt Sándor, Kiss István, Bán Tivadár, Kocsz Minály és Vigi János huszároknak, Sunajda Gáspár tizedesnek, Amorus Mihály tizedes, címzetes szakaszvezetőnek, Molnár Mátyás huszárnak, Belenczán Miklós, Kmetykó János és Dohány János tizedeseknek, Kiss Pál, Benosik Mihály, Lambert Ferenc, Ruszter Mátyás, Sági Imre, Berta András, Martinek József, Viragos János, Vári Béla, Heimer József, Reiter Mátyás, Czékó János, Raposik Imre, Varga János K., Tóth István, Baku János, Schlotter Mátyás, Brutyó János, Szécsényi Péter, Jaksó József, Kucsera Minály, Volovár Antal és Biszák Balázs huszároknak, Biró György és Széll János tizedeseknek, Manhel Vencel, Kötterer György, Keese János, Kovács József, Gyapjas István, Matosán György és Kertai Antal huszárokat, mind a 3. nonvédhuszárezredben, a másodosztályú ezüst vitézségi éremmel tüntette ki.

— **Tizenkét millió jegyzés az Aradi Ellenségnek.** Az Aradi első takarékpénztárnál a negyedik hadikölcsönre még a következő — május 23-ig — történt jegyzések érkeztek be: Uj-Varsánd község 150.000 korona, K. E. 150.000 korona, Ref. Collegium Debrecen 100.000 korona, Nagymáté Albert és érdektársai 58.000 korona, Grósz József további 50.000 korona, B. T. 50.000 korona, F. nyves Adél 20.000 korona, Kátai Endre 20.000 korona, Szabó Adolf 14.000 korona, Vargha Kálmán 12.000 korona, Ref. egyházközség Hajdunánáson 10.000 korona, Onsegélyző szövetkezet Balatonkenese 10.000 korona, Takács János 9000 korona, Paulay Viktor 8000 korona, Mandel Mór 7000 korona, Izsák József 7000 korona, Pécsi János 6800 korona, Domokos Antal 5900 korona, Marcell Kornél 5000 korona, Deák József 5000 korona, összesen 697.200 korona. Ezzel együtt az intézetnél a jegyzés 12.173.000 koronára emelkedett.

— **Változások az ügyvédi karban.** Az aradi ügyvédi kamara Román István dr. nagyhalmági ügyvédet kir. közjegyzővé történt kinevezése folytán az ügyvédek lajstromából törölte. Iratait Schuster Odón dr. aradi ügyvédnek adta át. Papp Romulus dr. szászvárosi ügyvédet pedig elhalálozás folytán az ügyvédek lajstromából törölte a kamara és iródája részére Moldován Silvius dr. szászvárosi ügyvédet rendelte ki gondnokul.

— **Letartóztatott cigányprimás.** Bécsből jelenti: A reihenbergi rendőrség megröszézésére ma Bécsben letartóztatták csalás miatt Nyáry Józsi cigányprimást.

— Temetés. Ma délután temettek óriási részvét mellett a Fábán-utca 1. számú ház udvaráról Szűcs Nándorné, Kovács Terit. A szűcs kis udvart saorongásig megtöltötte a hatalmas közönség, hogy utolsó útján bucsút vegyen a tragikus véget ért fiatal asszonytól. Az utcán a halottat kocsi előtt koszorús kocsi állt, dusan megrakva illatos koszorúkkal, melyeknek szalagjain a következő feliratok voltak: Nándor — Terikének — Anti és Miska; Menyemnek — Mama; Drága gyermekemnek — Anyád; Terikének — Mariska és Géza; Isten veled — Olga és Rezső; Felajánthatatlan urága Anyikánnak; Isten veled — Béla bácsi, Franci néni és unokatestvéred; Utolsó távozást — Mártírtól; Szeretett Terikémnek — Anna néni és Gazsi bácsi, Kegyelete jeléül — báró Neuman Dániel és családja; Sense tejejtünk — Horti; Édes Tanácsnoknak — Grinaber család; Igaz szeretettel — Ilonka és Gyula; Nelly és Feri; Terikének — Terka és Pepi; Tezi néninek — Fonyó László; Terikének — Ignac bácsi; Terikének — özvegy Fűredi Laidorné. A temetés délután fél 6 órakor kezdődött. A gyászszertartás rövid, egyszerű és megható volt. Kohn David, iekantor imaja után, a templomi énekgyűjtemény gyászdalait énekelt, ezután Vágvolgyi Lajos dr. órabíró egy szép imában bucsustartotta a halottat. Kézrel a gyászszertartás véget ért és a hatalmas gyászszenet. Deák Ferenc-utca, Andrásy-tér felé ment ki az izraelita síkert felé, ahol rövid ima után Kovács Terit utolsó nyugovóra helyezték.

— Orosz kémkedés Romániában. Csernovicból jelentik: A Garda című jassy-i lap hosszú cikkben rámutat Oroszország besszarabiai előkészületeire, amelyek kétségkívül Románia ellen irányulnak. A nagy csapatos-szevonásokon kívül Oroszország nagyszabású katonai kémkedést is üz. Jassyból és Galachból egész csomó ilyen kémeket utasítottak ki. Egyiket le is tartóztattak s ennél rendkívül kompromittáló iratokkal találtak. Amikor letartóztatásáról értesültek, az orosz konzulátus egy magasrangú tisztviselője járt közben a rendőrségnél a letartóztatásról kizsárgáltatása iránt, a román hatóságok azonban ezt a kérelmet elutasították.

— Népfelkelők bevonulása. Varjassy Lajos polgármester közhírré teszi, hogy a közös hadseregbe beosztott azon 1898., valamint az eddig tartott népfelkelő utószámban beosztott 1897—1876. években született B) alosztályú népfelkelők, akiknek népfelkelési igazolványi lapjaik szerint május hó 29-én Aradon kell bevonulni, bemutatásuk végett a Kísszentmihály községben lévő tüzérszaktanya melletti baraktáborban, az önként beosztott egyének pedig az aradi os. és kir. hadkiegészítés kerületi parancsnokságnak Aradon, a várbán lévő hivatalos helyiségében tartoznak jelentkezni. A szintén 1916. évi május hó 29-én a honvédséghez Aradra bevonulni kötelezett fentjelölt B. alosztályú népfelkelők és önként beosztott egyének az aradi m. kir. honvédkiegészítő parancsnokságnak Aradon, Batthyány-utca 26. sz. alatt lévő hivatalos helyiségében kötelesek jelentkezni. A jelentkezés ideje: délelőtt 8 órától, 11 óráig.

— Francia aviatikus szökése. Bern. Gilbert francia aviatikus, aki svájci területen van internálva és már egy ízben megszökött, az elmúlt éjszaka a szigorubb őrzet ellenére is megszökött, valószínűleg lakása fölirésű helyének szelvénylőjénél át.

— Adomány a Ferenc-tér. Korhaznak. Degentfelder Jozsef es neje Szévin Krisztina urnó házasságuk 25 éves évfordulója alkalmából 600 darab cigarettát, 100 darab téstát és tíz üveg befőttet adományoztak a Ferenc-téri kórház betegeinek. Az adományért esaton mond köszönetet az aradi Vörös Kereszt elnöksége.

— Arverés a vashíjon. Arad állomáson május hó 29-én délelőtt 9 órakor itt a következő áruk: üres zacskók, üres sörös üvegek, csirkekaré, 2 szeszény, üres laza fognak nyilvánosan, bírósági eljárás kivül a legelőbet kórházak megszpenzilizetes, valamint az azonnali elszállítás kötelezettsége mellett, elárvereztetni. Az áruk a venni szándékozók által közvetlenül az árverezés előtt rakár helyiségben megtekintetők.

— Circus Aradon. A Realow és Társasága nagy utazó circus tolyó hó 31-én Aradra érkezik és asnap este tartja megnyitó előadását a Bock-utca végén (a Magyar Király vendéglővel szemben) felállítandó sátorban.

— Underwood-gépiro es gyorsíró szakiskola Zitter es Hollós cégnél, főpostával szemben. Ugyanott írásmunkák es sokszorosítások a legjutányosabban vállaltatnak. 4697

TANÜGY.

Junius végén zárulnak

a városi iskolák.

(A nevelési terhek emelkedése ellen. — Az iskolaszék ülése.)

Az Aradi Közlöny tudósítojától.

Arad, május 25.

A háboru a közoktatás terén is arra kényszeríti a hatóságokat, hogy a viszonyokhoz alkalmazkodjanak. A hadiérdek tette szükségessé, hogy a középiskolákban a tanítást már június 3-án bezzantassák és az elemi iskolák apró népsége irigykedve tekint a boldog diákokra, kiváncsian várva, hogy az iskolaszék mikor adja meg az ő várva-várt szabadságukat. Nem jelenthetjük nekik, nagy örömeikre, hogy a szigorú bácsok tekintettel lennének a gyermekszív leghőb óhajára, mert bizony a városi iskolákban a tanítás csak június végén fejeződik be és a vizsgák csak június 19-ikén kezdődnek az elemi, június 14-ikén a polgári iskolákban, a ma hozott utátozat szerint. Ha a gyermekek nem is, de a szülők bizonyára örünek a hosszú szorgalmi időnek.

Azonban az iskolaszék mégis szereti a gyermekeket. Már régebben elhatározta, hogy a tén tanítás reggel 9 órakor kezdődjék a városi iskolákban. A határozatról felvett jegyzőkönyvet áttették Kóbrer Károly királyi tanfelügyelőre, aki arról értesítette az iskolaszéket, hogy az utasítás értelmében azt nem veheti tudomásul, mert a tanítási idő beosztását csak a tanfelügyelő és a tanítótestület közösen állapíthatják meg.

Az iskolaszék Kovács Vince kulturtanácsnok javaslatára úgy határozott, hogy ragaszkodjék döntéséhez, amelyet legelső ízben 1908-ban mondott ki és amelyet a tanfelügyelőség nem kifogásolt.

Ma végre az iskolaszék is kimondotta azt a régóta általánosan hangoztatott panaszt, hogy a város erején felül köti a nevelésére, amikor a költségvetésnek 25 százalékát köti le erre az egyedüli állami feladatra. Most a miniszter egy második polgári leányiskola létesítését kívánja, noha a várost a törvény erre nem kötelezi.

— Vegye át az állam valamennyi polgári iskolánkat, úgy sem tesszünk egyebet, mint a terheket viseljük és egyéb jogunk úgy sincs, beleszólást semmibe sem engednek, — mondotta Kovács Vince tanácsnok, aki azt java-

solta, hogy meliott az iskolaszék bármily irányban is határozná, küldjön ki egy bizottságot amely tanulmányozza azt a kérdést, vajon milyen módosatok mellett előnyösebb az iskola létesítése. A javaslatot elfogadták. — A bizottságba a tanácsnok elnökletével Jegessy Károly dr. főügyes, Kitegyi János főszámvéve, Nachtnabel Oudon főmérnököt és Parecz Bela dr. bizottsági tagot küldötték ki.

Az elnök polgármester javaslatára ugyanezt a bizottságot utasították, hogy találjon módot az iskolák dolgi kiadásainak csökkentésére.

Korbácsolják az oroszok foglyaikat.

(Az anyacarne szegény orosz voltai.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bukarest, május 25.

A polgári foglyok védelmére alakult egyesület, amelynek székelye Petervarott van, nemrég elküldötte egy bizalmi emberét a Viatka kormányzóságba, hogy megtekintse az ottani polgári foglytáborokat, amelyekbe az osztrak-magyar és német csapatok által megszállt területekről való lengyeleket internáltak.

Az egyesület delegátusa, aki ajánlólevelekkel volt felszerelve, először Viatka városába ment, a mely a közigazgatási és katonai hatóságok székelye. Magában Viatka városában a polgári foglyok helyzete tünető, bár az a harminc köpek, amelyet ellátásukra kapnak, a nagy drágaság miatt nem elegendő.

Sokkal rosszabb azoknak a lengyel internáltaknak, illetőleg foglyoknak a helyzete, akiket vidéki táborokban őriznek. Az izovszki kerületben két ilyen foglytábor van, amelyeknek felügyelőit Andinkovnak és Babuskinnek hívják. Az egyesület delegátusa nem sok kivételt talált Andinkov táborában, bár a foglyok sokat szenvednek a hiányos felszerelt barakokban, amelyek hófűrés alkalmával egészen megtelnek hóval. Az ételkezés sem elegendő, mert naponként csak élvezhetetlen levest és két font kenyert kapnak a foglyok, akiket azonkívül kemény munkára tognak az erdőben. Aki vét az előírások ellen, azt megkorbácsolják és elzárással is büntetik.

Amikor a delegátus meg akarta tekinteni Babuskin foglytáborát, a felügyelő kijelentette, hogy előbb instrukciókat kell kérnie. Ezzel három napot nyert, hogy némileg rendezze a táborát. Amikor a kiküldöttat végre beengedték, egyetlen foglyot sem talált ott. Valamennyit a közeli erdőbe küldték munkára. Amikor azután később vissza akart utazni Viatkába, Babuskin két segédjét, Gorszkovot és Szlobint adta melléje, nehogy beszélgethessen a foglyokkal. Azonban utközben mégis találkozott két lengyel foglylyal, akik közül a fiatalabbik így szólt hozzá:

— Az isten küldötte önt ide. Mi valamennyien tönkremegyünk a nyomoruságtól!

A másik ezt mondotta:

— Adja tudtára a világnak, hogy sorra halunk az éhségtől és a hidegtől!

A két kísérő megakadályozta, hogy tovább is beszéljenek. A delegátus, amikor éjszaka egy faluban meghalt, arról értesült, hogy a két panaszoló fogly, már nincs életben, mert Gorszkov és Szlobin agyonverte őket. Ennek igazságáról másnap meg is győződött, mert elvezették a két mártír irias kirádon.

A következő napok egyikén Babuskin egyik elbozósított segéde, Krilov főkereste és eskü alatt valamást tett a felügyelő kegyetlenkedéseiről, amelyekkel különösen az intelligensebb lengyelekkel szemben viselkedik. A torturák következtében számosan kiszervek, sokan pedig öngyilkosságot követtek el.

Viatkában panaszt tett Babuskin ellen Dudnicski katonai parancsnoknál, aki meg is ígérte a vizsgálatot, amelyet azonban még sem indított. Amikor az egyesület kiküldöttje visszatért Pétervárra, jelentést tett a tapasztalatokról megbízóinak, majd Rodicev és Motinkov címeképviseleket.

Az egyesület bizalmi férfin később módszert talált arra, hogy eljuttassa jelentését az orosz császárné kezébe. Közöttük vele, hogy a feleséges asszony a jelentés elolvasása után ezekre a szavakra lakadt:

— Igazán sajnálom, hogy orosz vagyok!

Az újság ígéretet tett, hogy mentőakciót kezd a polgári foglyok érdekében. Ennek dacára Babuskin mégis megmaradt a foglytábor élén és csak éppen a napokban vesztette el állását, de nem a foglyokkal való barbár bánásmód miatt, hanem azért, mert kiderült, hogy nagy sikeresítéseket követett el.

SPORT.

+ Football mérkőzés az ATE pályán. Vasárnap, május 28-án d. u. 1 óra 5' órakor a temesvári 88. Football Club első csapata tart

barátságos jellegű mérkőzést az Aradi Torna egyesület első csapatjával az Ovár-téri sporttelepen. — Az ATE agilis vezetősége a következő vasárnapokra lekötött fővárosi első osztályú csapatok szereplésére már most teljesen újja alakította a sporttelepet, az ideiglenes tribünát megnagyobbították, azonkívül nagyszámú rendszeres beosztású állhelyekről gondoskodott, úgy, hogy a közönség kényelme minden tekintetben biztosítva van.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— Vasuti előmunkálati engedély. A kereskedelemügyi min. miniszter a szemlakereskedelmi takarékpénztár részvénytársaságnak az aradi és eszaki egyesült vasutak Opéska állomásától Magyarpéska érintésével Szemlak községig vezetendő szabványos, esetleg keskeny nyomtávú gőszemű helyi érdekű vasútvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Feladós szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

NYILTÉR.

(Az ezen rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget)

zöldszemű ember

Uraságok, gazdászok és kereskedők figyelmébe!

Hadi foglyok és munkások részére:
férfi ruha, bakkanos és
komisz-ingek, lábravalóval
bármely nagy mennyiségben olcsó
árban kapható.

Herzfeld Gyula

Aradtól Sándor-utca. 2155

Gépolaj,

Hengerolaj,

Gépzsir

kapható

Kalmár Endre cégnél

Arad, Arpád-tér 5. szám.

Városi és megyei telefon 670.

Rézgálic helyett a szőlőt Perociddal sikeresen csak

lehet permetezni. A földművelésügyi miniszter úr a képviselőházban a Perocidról a legelissemerőbben nyilatkozott. Az összes hazai és külföldi szakintézetek is a legelőlegesen ajánlják mint a rézgálic pótlására szolgáló egyetlen és feltétlenül biztos hatású szőlőpermetezőszert. Ára 100 korona 100 kilónként pécsi raktárból előfizetés mellett. Kisebb mennyiséget mint 50 kilót nem szállítok. Minden rendelésnek küldök használati utasítást. Perocidból meggyeszer annyit kell használni, mint a rézgálicból. Mintán a Perocid Magyarországnak is csak korlátozott mennyiségben áll rendelkezésére, ajánlatos azt azonnal beszerezni.

Kapható: Günshberger Gyula nagykereskedőnél Pécs.

Magyar királyi államvasutak üzemeltetőség Arad.

14890—1918. szám.

Versenyárgyalási hirdetés.

A magyar királyi államvasutak aradi üzemeltetősége nyilvános írásbeli versenyárgyalást hirdet a Verestoronny állomáson levő pályavendégülő bérletre.

A bérlet 1918. évi június hó 15-ával kezdődik, és tart 5 éven át, vagyis 1921. évi június hó 15-éig.

A pályázati feltételek a magyar királyi államvasutak aradi üzemeltetősége általános osztályában, (I. osztály) a hivatalos órák alatt délelőtti 8-tól 2 óráig bármikor beszerezhetők, vagy írásbeli megkeresés mellett a megfelelő bélyegjegyek előzetes megküldése után, királyi postán is megkaphatók.

Az ajánlatot és mellékleteit bankként 1 koronás magyar okmánybélyeggel ellátva lepecsételt borítékban, a következő felirattal:

„Ajánlat a 14890—916. sz. versenyárgyalási hirdetés alapján a magyar királyi államvasutak, Verestoronny állomáson levő pályavendégülő bérletére” kell benyújtani, vagy postán beküldeni és pedig legkésőbb 1918. június hó 10-én déli 12 óráig az aradi üzemeltetőség általános osztályának (I. osztály) főnökéhez, Vilmos császár-tér 2. szám I. emelet 15. ajtó.

Az ajánlatok a benyújtásra kitűzött határidő leteltével, a magyar királyi államvasutak aradi üzemeltetősége I. osztályába azonnal lebontatnak, mely alkalommal az ajánlattevők, vagy azok igazolt képviselői is jelen lehetnek.

Az ajánlatok benyújtását megelőző napon vagyis, 1918. évi június hó 9-én déli 12 óráig a pályázónak 200 K. azaz Ketőszász korona bérletpénzt a magyar királyi államvasutak aradi üzemeltetőségének gyűjtőpénztárára, hivatalosul a hirdetői versenyárgyalás számára, akár

késpénzben akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban letenni, mely bérletpénz esetleg posta útján is beküldhető.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. — A bérletpénz után kamat nem követelhető.

Azok a felek, akik a postatakarékpénztár cheques forgalmában bent vannak, a bérletpénzt a postatakarékpénztár útján is letéteztik. — Az ajánlatban a bérletpénz letételének megtörténte megemlítenendő ugyan, de az ezéti nyárt letéti-jegy nem esatolandó. — A bérletpénzt az ajánlatához csatolni nem szabad, mert az ilyen csatolt összeg bérletpénzzel el nem fogadható.

Az itt felsorolt feltételektől eltérő, szabálytalannal kiállított az ajánlattevő vagy meghatalmazottja által alá nem írt, javított vagy vakart szövegeű postával le nem zárt, sértett borítékban helyezett, a kitűzött határidő után érkezett, a pótlólag, vagy esetleg táviratilag tett és oly ajánlatok, melyekre néve az aláírt bérletpénz, előlegesen le nem tételt, figyelembe nem vétetnek.

Az ajánlatok közt a választás a felajánlott bérletpénzre való tekintet nélkül, szabadon történik.

Arad, 1918. május hóban.

Üzemeltetőség.

(Ülányozás nem díjazatik.)

Nagyobb birtokbérlet és eladás!!!

Temesmegyében 1300 katastrális hold kitűnő szántó, megfelelő kaszálóval, lakházzal és gazdasági épületekkel, esetleg teljes felszereléssel, vasutállomás mentén több évre bérbeadandó.

Temesmegyében egy 400 és 264 kat. holdas birtok, kitűnő sik fekvésű szántó, értékes réttel és betelekkel, kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Krassó-Szörény megyében 1000 holdas birtok, gazdasági épületekkel, megfelelő legelővel, hosszabb időre bérbeadandó, vagy örökáron olcsón eladó. Továbbá több kisebb és nagyobb birtok igen kedvező fizetési feltétel mellett jutányos áron eladó, vagy több évre bérbeadandó.

Bővebb felvilágosítást nyújt:

Földbérleti és Parcellázóbank Részvénytársaság, Temesvár.

9117—1916.

Földhaszonbérbeadási hirdetemény.

Az aradi gör. kel. román Conzistorium a kezelése alatt álló „Ebesfalvay Jorgovici Anna ösztöndíj alapítvány” tulajdonát képező, Arad szab. kir. város határában az ugynevezett „Markó”-dűlőben fekvő és a kataszter szerint 35 kh. 1160 □-öl terjedelmű szántó és kaszáló földet, úgy amint az ma áll, saját irodahelyiségeiben 1916. évi június hó 22. napján d. e. 10 órakor megtartandó nyilvános szóbeli árverés útján 1916. évi október hó 1-től kezdődő három egymásután következő gazdasági évre haszonbérbe adja.

Az évi haszonbér kikiáltási ára 2000 korona. A bánompénz ennek 10%-ja.

A részletes haszonbéri feltételek az aradi gör. kel. román Conzistorium irodájában a hivatalos órákban tekinthetők meg.

A szóbeli árverés megkezdése előtt ezen bérletre nézve bánompénzzel ellátott zárt ajánlatok is nyújthatók be a Conzistoriumhoz.

Arad, 1916. évi május hó 18.

Az aradi gör. kel. román
•Conzistorium.

2674

A szépségápolás titka a felhasznált szépségápolószerek helyes megválasztásában rejlik!

Rozsnyay kitűnő Serail arcszépítő különlegességei mind kipróbált jó hatású készítmények, amelyet bárki bizalommal használhat.

Rozsnyay Serail arckenőcse. Kis tégely 1 kor. Nagy tégely 1.80 k.

Rozsnyay Serail crémje nappali használatra. Egy tégely ára 1 korona 50 fillér.

Rozsnyay Serail szappan. Egy darab 1 kor. 50 fillér.

Rozsnyay Szerén Arcpora. Lehető finomságu. Crém, fehér, rózsás és testzelenekben. Egy dob. ára 1 korona 50 fillér.

Kiváló finom illatszerek. Gyöngyvírág, Ibolya, Loin du bai, orgona, piros rózsas, Serail. Uvegje 1 kor. 50 fillér.

Kapható a készítőnél: 1845

Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tárában Arad, Szabadság-tér.

ad. 3669—1916.

Hirdetemény.

A honvédelmi miniszternek 16507—eln. 20/b. 1915 sz. rendelete alapján, a városunk területén található, és múlt évi december hó 1-től december hó 10-ig összeírt ló, öszvér, öszvér-szamar és szamár, valamint az ezekhez tartozó máhás állat felszerelések, ugyancsak járművek osztályozása rendeltetvéen el, ezen lóosztályozás megtartására f. évi június hó 2-től 6-ig terjedő időt jelöljük meg.

Felhívjuk a lótulajdonosokat, miszerint a lóosztályozásra vonatkozó alábbi rendelkezéseket pontosan betartsák.

A lóosztályozás a nagy vásártéren a honvédhuszáraktanyával szemben fog megtartatni, a következő sorrendben:

június hó 2-án a Belvárosban, Sarkad, Újtelep, Poltura és Ségakülvárosokban részben;

június hó 3-án az Erzsébet külvárosban;

június hó 5-én Gáj külvárosban található lovak;

június hó 4-én a külhatárban (tanyákon) található lovaknak;

június hó 6-án a külhatártól és a Gáj külvárosbeli azon lovak lesznek elővezetendők, amelyek június 4-én (vasárnap) és 5-én (hétfőn) nem kerülhettek sorra.

A lóosztályozás mindennap reggel 8 órakor kezdődik.

A már összeírt lovakat kézen és egyenként kell elővezetni és

együttal a lovakhoz tartozó máhás állat felszereléseket is be kell mutatni. A nyilvántartó lappal ellátott lovakkal a nyilvántartó lapot is el kell hozni.

Minden alkalmasnak minősítendő ló árát a 2192/eln. 20. b. 1916. sz. honvédelmi miniszteri rendeletnek megfelelően a kivizelt és felesketett 3 becsüs becsülés útján megállapítja, mely eljárásnál a valóban tényleges (piaci) lóárak fognak figyelembe vétetni.

Az 1912. évi LXIX. t. c. utolsó bekezdése értelmében sem a fenti módon megállapított becsár, sem a katonai képviselő osztályozása ellen jogorvoslatnak (felebbezésnek) helye nincsen.

A lóosztályozó bizottság katonai képviselője a már összeírt máhás állat felszereléseket a birtokosnál megtekintheti.

A megtekintésnél megbízott katonai képviselő nyílt parancsokkal fogja magát igazolni.

Aki a lovaknak az osztályozáshoz való vezetése és a máhásállatfelszerelések bemutatása tekintetében fennálló törvényes rendelkezéseknek nem tesz eleget, kihágást követ el és 200 koronaig terjedhető pénzbüntetéssel fog büntetettetni.

Arad, 1916. május 26.

Városi tanács.

Karánsebesi központi villamostelep

III. gépkezelőt keres,

aki gőzgépek, kazánok és nyersolajmotorok kezelésében teljes jártassággal bír. Fizetés havi 200 korona, lakás, fűtés, világítás.

2673

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcbőrt

óhajt, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya „Doré” crémet.

Ara egy tégelynek 1 kor. 20 fill.

Ibolya Doré szappan 1 K. 20 fill. Ibolya Doré puder 1 K. 20 fill.

Vigyázat a „Doré” szóra.

Legjobb fekete v. barna Egy pár perc alatt bármely haját vagy bajuszt a legszebb sötét fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt le lehet mosni, a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilior. E kitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasításokkal 1 korona.

A fenti szerek kaphatók a készítőnél **Hajós Arpád** gyógyszer-tárában

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapították 1886. évben az Aradmegyei Kórház számára.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 6 fillér. Vastagabb betűkkel 12 fillér. Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelölendők. A legkisebb hirdetés 80 fillér. Az apróhirdetések előre fizetendők. A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

A kiadóhivatali fénntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

HÁZASSÁG.

Állandó

foglalkozással bíró középkorú ur-ember házasság céljából, 35-40 év körüli némi vagyonnal, vagy kisebb háttérrel rendelkező művelt nő ismerettségét keresi. Levelek „R. L.” jelige alatt a kiadóhivatalba intézendők. A legsigorúbb titoktartás biztosítva.

LEVELEZÉS.

El-jenne

szépséges partnere egy fess, fiatal hivatalnoknőnek. Az írjon „Séta partner” jeligéssel a kiadóba. 2678

ALKALMAZÁST KERES.

Fiatal nő

szépséges adának ajánlik. Címe Zsófia Józsefné Arad-Gáj, Magyar-utca 20. 2694

Egy fűszer-

és csemege kereskedőségét, azonnali belépésre állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2691

Fiatal nő

házasférfiának ajánlik. Cím a kiadóhivatalban. 2690

ALKALMAZÁST NYER.

Középiszkolát

végzett intelligens leány, kezdő-felkészítéssel gyógyszer-történeti alkalmazást nyer Földes Kálmán gyógyszer-tárban. 2697

Deutsches fraulein

mit guten zeugnissen in einem Kinde gesucht. Adresse in der Administration. 2696

Helybéli kivitelű cég

keres azonnali belépésre könyveléshez értő pénztárnoknőt. Németül tudó előnyben részesül. Írásbeli ajánlatok a kiadóhivatalba „Mag-bítható” jeligéssel küldendők. 2688

Nyomdász-tanulónak

felvétetik két fiú, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Jó családból való fiú tanulónak felvétetik. Gábor Miklósa, Salac-u. 2618

INGATLAN.

Modern ház

a belvárosban, egy kisebb és egy nagyobb lakással, nagy gyümölcsös és veteményes kerttel, eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2667

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Részkénpör

kapható Färber Lajos cégnél. 2421

Önkéntes

szubony, (Waffenrock) nadrág és blúz teljesen jó állapotban eladó. Erzsébet-körút 20., I. emelet, 10. szám. 2692

Iskolakönyveket

1/2 ár ráfizetéssel, jövő tanévre átveserél, Décsi Géza könyvkereskedő Ferray-u. 2698

Jókarban levő

használt Maros-comp eladó. Cím Gálfi Gábor, Guraszáda. 2671

As új házirendrei

alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papirkereskedésében és könyvnyomdájában, Szabadság-tér 1. Telefon 308. 611

Cirotek seprő

kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2094

Bosznai

száraz szilva kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2093

Kadét-örmesteri

s tiszti ruha, csak kótszer volt használva, rendkívül olcsón eladó Arad, Vörjassy Lajos-utca 111. sz. alatt. Zsira. 2662

Hára

maijunga és tamatíve minden mennyiségben kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2095

Muraközi menő

két darab eladó. Bővebb felvilágosítással szolgál az Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak külön birtok-kezelősége, Jónás Kőherceg-ut 22. szám. 2286

KÖLÖNFÉLE.

As Anusol

arany kupokat mindenben pótolják a Haemorrhoidak kupok, azonos összetételük folytán hatásuk is teljesen azonos, ára 8 korona. Földes gyógyszer-tár, Hehs gyógyszer-tár Arad. 12

As angol

fájdalomcsillapító Bengue balsamot teljesen pótolja a Hehs-Földesféle fájdalomcsillapító balsam, teljesen azonos összetételű, mint a Bengue liniment, ára 3 korona. Földes gyógyszer-tár, Hehs gyógyszer-tár. 12

ÜZLETEK.

Jóforgalmu

vegyeskereskedés, ital és trafik-engedéllyel átadó. Cím a kiadóban. 2606

Egy igen jóforgalmu

söröző és étterem, italmérési engedéllyel, azonnal kiadó. Cím a kiadóhivatalban. 2567

11829—1916. kh.

Hirdetmény.

A hadsereg szolgálatában álló polgári kocsisok és munkások járandóságainak megállapítása tárgyában közhírré teszem, hogy a kiutalni kért járandóságoknak megállapítása céljából folyamatba leendő nyomozások megkönnyítése érdekében azok, akik mint polgári kocsisok vagy munkások állottak a hadsereg szolgálatában a még részökre esetleg kijáró illetmények utólagos folyósítását kérelmezni szándékoznak, az iránti kérvényeket a tartózkodási helyükre nézve illetékes ca. és kir. katonai parancsnokságokhoz nyújthatják be, amelyhez az elbocsátási okmány feltétlenül eredetiben csatolandó, a járandóság megállapítása körüli eljárás megkönnyítése céljából pedig a teljesített szolgálat minősége és beosztásuk helye a lehetőséghez képest pontosan jelöljék meg. Arad, 1916. május 18.

Green, főkapitány.

71—1916. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lippai kir. járásbírósnak 1915. P. 829. sz. végzése következtében Dr. Missits Constantin lippai ügyvéd által képviselt Krisán Gligor lippai lakos javára, Bálint Vasul és társai lippai lakosok ellen 92 korona s jár. erejéig 1915. május 10 én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1200 koronára becsült követendő ingóságok u. m. 2 darab ökör és 1 tehén nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a lippai kir. járásbírósnak 1915. évi PK. 889/2. sz. végzése folytán 22 kor. 60 f. tőkekövetelés és eddig összesen 40 kor. 40 fill.-ben bíróság már megállapított költségek erejéig Lippán, végrehajtást szenvedők lakásán leendő megtartására 1916. évi május hó 31. (harmincegyedik) napjának é. u. 3 órája határidőül kitűzték és ahhoz a venni szándékozók eszennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. törvények 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az árverésendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és ezekre kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik. Lippa, 1916. május 17.

Ladányi,

2677

k. bír. végrehajtó.

Előleges jelentés!

A Renlow és Tsa-féle nagy utasó

CIRCUS

Jövő héten megérkezik Aradra. Kifőzőn idomított lovak, orosz-lánok, szamarak, kutyák, papagáj és majmok. — A sátor a Boczkó-utca végén, a Magyar Király vendéglő átellenében lévő kikövezett téren lesz felállítva. — Elsőrendű attrakciók. — Bővebbet a napi falragaszok. 2695

Permetező-

Javitások,

Patent

kutszivattyuk,

Patent

borszivattyuk,

Patent

tűzifecskendők,

Patent

kályhacsövek,

a legnagyobb fűtőanyag megtakarítással

Hönig Ottó

M. kir. szabadalmazott szivattyú készítő

Arad, Rákóczi-utca 27.

Gépolajok,

Gépfaggyú,

Kocsikenőcs,

Kőolaj,

Szappan,

Gyertya,

Gyufa,

Szóda,

Keményítő,

Raffia

Állandó nagy raktár.

Hubert József

Arad, Szabadság-tér.

Telefon 262. sz.